



Priročnik 2

1. model:

**Določitev enot učnih izidov in modulov za osnovno poklicno
kvalifikacijo na 1. in 2. stopnji NOK**

2. model:

**Razvrščanje prepustne osnovne poklicne kvalifikacije
na 1. in 2. stopnji NOK,
ki sta opisani z enotami učnih izidov**

oktober 2015

www.eqfmeetsecvet.eu

Priročnik 2

1. model:

**Določitev enot učnih izidov in modulov za osnovno poklicno
kvalifikacijo na 1. in 2. stopnji NOK**

2. model:

**Razvrščanje prepustne osnovne poklicne kvalifikacije
na 1. in 2. stopnji NOK,
ki sta opisani z enotami učnih izidov**

oktober 2015



Ta priročnik opisuje dva modela, ki sta bila razvita v okviru EU projekta „EQF meets ECVET“.

1. model prikazuje, kako lahko osnovne poklicne kvalifikacije razčlenimo v enote učnih izidov.
2. model predstavlja, kako te na dveh različnih učnih ravneh opisane osnovne poklicne kvalifikacije lahko razvrstimo v NOK na tak način, da lahko prepoznamo odlike udeleženca, se pravi posamezne osvojene enote učnih izidov, ki se izkažejo na višji stopnji NOK, se tudi priznajo in se lahko potrdijo s spričevalom/certifikatom.

Priročnik je namenjen

- ponudnikom osnovne poklicne kvalifikacije,
- delovnim skupinam in organizacijam, ki so pristojne za razvoj nacionalnih ogrodij kvalifikacij in
- službam, ki so odgovorne za razvrščanje / priznavanje kvalifikacij v / preko NOK.

Kolofon:

Ta navodila so bila pripravljena v okviru projekta EQF meets ECVET ob sodelovanju vseh projektnih partnerjev.

Grafično oblikovanje:

TPI communication services

Tisk:

RehaDruck, Graz

Partnerji projekta si pridržujejo avtorske pravice. Uporaba in nespremenjeno razmnoževanje teh navodil je zaželeno, vendar pod pogojem, da se pri tem navedejo avtorske pravice!

Vsebina

UVOD	6
1. Dva evropska instrumenta transparentnosti	8
1.1. EOK in NOK	8
a. Cilji in struktura	8
b. Usmerjenost v učne izide	9
c. Deskriptorji	10
d. Načelo največje možne skladnosti	11
1.2. ECVET	11
a. Cilji in struktura	11
b. Enote učnih izidov	11
c. Kreditne točke ECVET	12
2. Učni izidi	13
2.1. Kaj so učni izidi?	13
2.2. Kakšne prednosti zagotavljajo učni izidi?	13
2.3. Kako so učni izidi opisani in formulirani?	14
3. 1. model: Definicija enot učnih izidov in modulov za osnovne poklicne kvalifikacije na 1. in 2. stopnji	16
4. 2. model: Razvrščanje enot učnih izidov osnovne poklicne kvalifikacije v 1. in 2. stopnjo NOK	17
4.1. 2 koraka	17
4.2. Spričevalo	18
4.3. Možni postopek prijave	18
a. Obrazec zahtevka	19
b. Vloge in pristojnosti	21
5. Priporočila za politiko na področju izobraževanja	23
Priloga	26
Reference	70
Slike	70
Kontakti	71

UVOD

Projekt „EQF meets ECVET“

Ozadje

Ljudje z učnimi težavami ali osebe z oteženim dostopom do možnosti izobraževanja pogosto težko pridejo do formalnega zaključka poklicne izobrazbe. Zato veliko takih oseb obiskuje tečaje za osnovno poklicno kvalifikacijo oz. tečaje, usmerjene v določen poklic, ki so jih različne institucije posebej razvile z namenom, posredovati znanje, sposobnosti in kompetence, značilne za določene poklice.

Te osnovne kvalifikacije večinoma ne predstavljajo formalne kvalifikacije, zato udeleženci ob zaključku ne dobijo uradnega spričevala – čeprav so dobro izobraženi in so se naučili opravljati določene poklicne naloge. Da bi tem ljudem kljub vsemu olajšali dostop do trga dela, bi bila spričevala, iz katerih bi potencialni delodajalci lahko razbrali pridobljene kompetence, v veliko pomoč.

Poleg tega so vsebine tovrstnih izobraževanj – kot pri vseh drugih izobraževanjih – zasnovane na določeni stopnji. Posebne odlike, ki jih ima določena oseba izven teh okvirov, se pravi kompetence na višji ravni, zato pri tem niso zajete. Predvsem za to skupino udeležencev bi bilo v tem pogledu še posebej pomembno, da bi bile njihove odlike lahko jasno izkazane.

Nadalje je poklicno izobrazbo večinoma mogoče pridobiti kot „eno samo veliko celoto“. Postopno učenje (ali tudi upoštevanje kompetenc, pridobljenih dlje časa nazaj) skoraj ni mogoče. Prav za ljudi z učnimi težavami pa ta edina možnost pogosto predstavlja nepremostljivo oviro.

Izidi

Celotna navedena problematika je predstavljala osnovo za projekt „EQF meets ECVET“, pri čemer smo v ta namen pripravili spodaj navedene rešitve:

- Poskrbeli smo za nadaljnji razvoj modela, razvitega v transfernem projektu „NQF Inclusive“, za opis osnovne poklicne izobrazbe, usmerjene v učne izide, na 1. in 2. stopnji nacionalnega ogrodja kvalifikacij: Učni izidi, ki so bili formulirani za 1. in 2. Stopnji NOK, so bili tako združeni v smiselne enote učnih izidov. To omogoča postopno učenje in na ta način dovoljuje individualne učne poti.
- Te enote se prav tako lahko ocenjujejo na različnih stopnjah NOK, s čimer postanejo razvidne „odlike delnih znanj“, ki so lahko posebej navedene v dodatku k spričevalu.
- Z razvrstitvijo teh kvalifikacij, ki so sestavljene iz posameznih enot učnih izidov, v NOK je mogoče podeliti tudi uradno, priznano spričevalo, kar še dodatno poveča vrednost teh pridobljenih učnih izidov.

Ciljne skupine priročnika

Pričujoči priročnik je namenjen predvsem ponudnikom osnovnih poklicnih kvalifikacij, javnim službam, socialnim partnerjem in drugim nosilcem odločanja, ki sodelujejo pri razvoju in uresničevanju nacionalnega ogrodja kvalifikacij, ter osebam in inštitucijam, ki se ukvarjajo s preverjanjem in priznavanjem neformalno pridobljenih kompetenc.

Vsebina tega priročnika

Poleg kratkih informacij o evropskih instrumentih transparentnosti EOK / NOK in ECVET je namen priročnika tudi ta, da omogoči vpogled v usmerjenost v učne izide. Nadalje sta opisana dva bistvena v projektu razvita rezultata:

- Model za določanje enot učnih izidov za osnovne poklicne kvalifikacije na 1. in 2. stopnji NOK,
- Model za razvrščanje te prepustne osnovne kvalifikacije, opisane v enotah učnih izidov, na različni stopnji NOK.

Dolgoročna pričakovanja

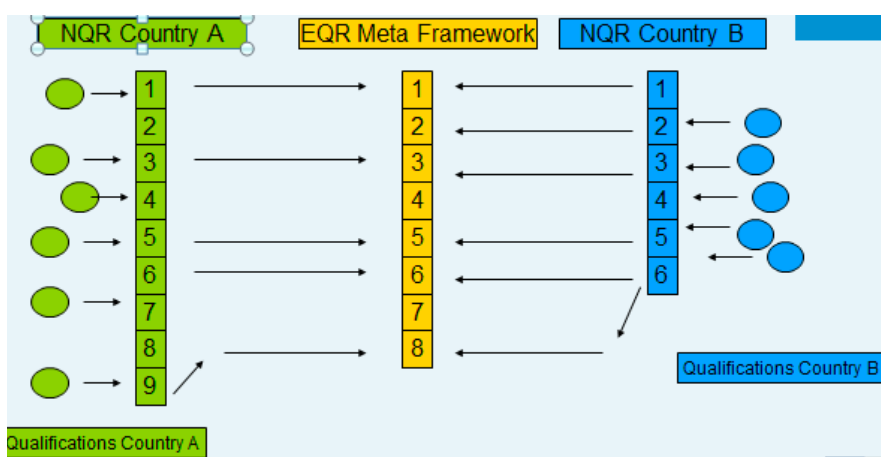
- Z razvrščanjem osnovnih poklicnih kvalifikacij v NOK postane ta vrsta šolanja privlačnejša in zanimanje udeležencev in udeleženek za vseživljenjsko učenje naraste.
 - Dokazilo za pridobljene kompetence s priznanjem enot učnih izidov na različnih stopnjah NOK omogoča, da postanejo posebne odlike udeležencev posebej vidne. To po drugi strani omogoča tudi ciljno usmerjeno načrtovanje nadaljnjega učnega procesa, krepi samopodobo udeležencev in podaja jasno sliko o kompetencah, ki se navezujejo na posamezno delovno mesto.
 - Kakovost osnovnih poklicnih kvalifikacij se lahko izboljša, saj morajo izobraževalne ustanove, ki želijo svoje kvalifikacije razvrstiti v okvir NOK, svojo ponudbo opisati v obliki učnih izidov.
 - Z določitvijo izobraževalnih "standardov" v obliki deskriptorjev, ki so podani za vsako stopnjo NOK in na podlagi priznanja teh kvalifikacij s strani zunanjega certifikacijskega organa, se zagotovi velika transparentnost in objektivnost.
- Izboljšave povečajo možnosti ljudi, ki izobraževanje končajo, na trgu dela, kar ponovno vodi v večjo enakost možnosti in večjo stopnjo vključevanja.

1. Dva evropska instrumenta transparentnosti

1.1. EOK in NOK

a. Cilji in struktura

Evropsko ogrodje kvalifikacij (EOK) je nevtralni instrument za prevajanje kvalifikacij in nacionalnih sistemov izobraževanja, ki temelji na osem stopenjskem meta okviru. Služi kot smernica za razvoj nacionalnih ogrodij kvalifikacij (NOK) držav članic EU in drugih evropskih držav. EOK naj ne bi predstavljal edine možne, fiksno določene strukture, ampak naj bi ga razlagali v skladu z nacionalnimi prioritetami, o katerih se skupaj odločijo nosilci odločanja, izobraževalne ustanove in glavne interesne skupine – h katerim sodi tudi gospodarstvo. Prav zato vsi NOK nimajo osmih stopenj (tako ima na primer slovenski NOK 10 stopenj, prav tako irski, medtem ko imajo v Veliki Britaniji poleg osmih regularnih stopenj še tri vstopne stopnje). Na podlagi verbalnega opisa posameznih stopenj s pomočjo t.i. deskriptorjev pa lahko vsako nacionalno kvalifikacijo razvrstimo v določeno stopnjo NOK, s čimer omogočimo „prevajanje“ v drugo nacionalno kvalifikacijsko shemo.



Slika 1¹

EOK je potrebno razumeti kot integrirani okvir, ki se razteza vse od obveznega šolskega izobraževanja, preko poklicnega izobraževanja in izpopolnjevanja pa vse do visokošolskega izobraževanja.

Prvotni cilj Evropske komisije je bil, da se z izboljšano transparentnostjo in lažjo primerljivostjo nacionalnih kvalifikacij olajša mobilnost državljanom evropskih držav na področju izobraževanja in na področju trga dela.

EOK pa lahko zagotavlja še več, saj upošteva fleksibilne poti učenja in s formalnim,

¹ EOK kot meta okvir.

priložnostnim in neformalnim učenjem hkrati tudi vse oblike učenja. Čeprav h ogrožju kvalifikacij ne sodijo učni izidi, ampak kvalifikacije, je v središču pozornosti posamezni udeleženec, pri čemer ne obstajajo nobene starostne omejitve.

Naraščajoče težavnostne stopnje predstavljajo merilo za vrednotenje priložnostnega in neformalnega učenja. Ta vidik nudi udeležencem, ki se nahajajo izven formalnih postopkov kvalifikacij, dobre možnosti. Tako lahko osebam z nižjo kvalifikacijo, tistim, ki so šolanje prekinili in ljudem, ki imajo slabe izkušnje s sistemom formalne kvalifikacije nudimo podporo pri vstopu v proces vseživljenjskega učenja. Vrednotenje učnega procesa bi lahko ljudi z nižjo kvalifikacijo motiviralo in jim pomagalo pri vključevanju v družbo. Tako je zdaj odgovornost na strani držav članic EU, da izkoristijo priložnosti, ki se porajajo pri možnostih priznavanja naučenega iz najrazličnejših kontekstov in da ustrezno oblikujejo svoje nacionalno ogrožje kvalifikacij na ta način, da bodo nacionalni sistemi izobraževanja ljudem z oteženim dostopom do izobraževanja odprli vrata v formalni sistem izobraževanja. Samo na ta način nam lahko uspe, da „podpremo enakost možnosti pri priznavanju spretnosti in kompetenc, ne glede na to, kako so bile pridobljene“.²

b. Usmerjenost v učne izide³

Med najpomembnejše temeljne predpostavke evropskega oz. nacionalnih ogrožij kvalifikacij sodijo v učne izide usmerjene kvalifikacije in referenčne stopnje. Namesto opisa vhodnih postavk (trajanje izobraževanja, ure prisotnosti, delitev na teorijo in praks itd.) so zdaj v središču pozornosti rezultati, se pravi védenje, znanje in spretnosti / kompetence udeležencev. Ponudbe izobraževanja, opisane na podlagi učnih izidov, omogočajo udeležencem, da si že v naprej izoblikujejo jasno sliko o tem, za kaj v posamezni ponudbi kvalifikacije gre in katero stopnjo kompetenc lahko z zaključkom te kvalifikacije pridobijo, s tem pa jim olajšamo odločitev, katera kvalifikacija bi jim ustrezala. Opise kvalifikacij, usmerjene v učne izide, lahko na ta način štejemo kot koristen instrument pri poklicnem kot tudi izobraževalnem svetovanju. Tudi za učence je celotni proces učenja / poučevanja tako bolj pregleden. Hkrati je tudi lažje oceniti, ali je udeleženec učne cilje že dosegel ali pa morda potrebuje nadaljnjo podporo.

Ta zasnova z usmerjenostjo v učne izide se močno približa vsem udeležencem, saj s tem močno v ospredje postavi posameznika v postopku izobraževanja – pomembno je, da posameznik doseže opisane učne izide, zato morajo ponudniki izobraževanja ponuditi individualno prilagojene metode poučevanja.

Za ljudi z različnimi omejitvami bi lahko taka zasnova, v kolikor bi bila z vso zavzetostjo uresničena (npr. v obliki ponudb izobraževanja, ki ne temeljijo na trajanju izobraževanja), predstavljala bistveno izboljšanje njihovih možnosti izobraževanja, saj na podlagi različnih ovir izobraževanja pogosto ne morejo zaključiti v naprej določenem časovnem obdobju. Če bi dosledno upoštevali, česa je kdo sposoben in ne kje oziroma kako dolgo se je izobraževal, bi bil to zelo velik korak v smeri enakih možnosti.

² CEDEFOP, 2009, S 28.

³ Načela ECVET

c. Deskriptorji

Kot smo navedli že zgoraj, so stopnje kvalifikacijskih okvirov opisane s pomočjo opisnikov, ki so usmerjeni v učne izide. Na podlagi tega opisniki veljajo za vse kvalifikacije, tako formalne kot neformalne. Opisniki so na vsaki stopnji nadalje formulirani za tri različne dimenzije – za znanje, spretnosti in kompetence. Te dimenzije temeljijo na spodaj navedenih definicijah Evropskega parlamenta in sveta⁴:

- znanja: teoretična in / ali faktografska znanja,
- spretnosti: kognitivne spretnosti (ob uporabi logičnega, intuitivnega in ustvarjalnega mišljenja) in praktične spretnosti (veščine in uporaba metod, materialov, orodja in instrumentov),
- kompetence: prevzem odgovornosti in samostojnost.

Kvalifikacije, ki naj bi jih razvrstili v NOK, morajo biti opisane v obliki učnih izidov; od meril, ki jih vsaka država določi za postopek razvrščanja, je odvisno, ali je zahtevana ločena predstavitev treh zgoraj opisanih dimenzij ali pa je mogoč tudi holističen opis. Na ta način tu ni mogoče predstaviti splošno veljavnega modela opisa. Pomembno pa je, da pri formuliranju učnih izidov vedno vsebinsko upoštevamo vse 3 dimenzije.

V EOK so stopnje 1 do 4 opisane z naslednjimi opisniki⁵:

EOK-raven	Znanje	Spretnosti	Kompetence
1	osnovno splošno znanje	osnovne spretnosti, potrebne za izvedbo preprostih nalog	delo ali študij pod neposrednim nadzorom v strukturiranem okviru
2	osnovno podatkovno znanje s področja dela ali študija	osnovne spoznavne in praktične spretnosti, potrebne za uporabo ustreznih podatkov za izvedbo nalog in reševanje rutinskih problemov z uporabo preprostih pravil in orodij	delo ali študij pod nadzorom in delno samostojno
3	poznavanje dejstev, načel, postopkov in splošnih pojmov s področja dela ali študija	vrsta spoznavnih in praktičnih spretnosti, potrebnih za dokončanje nalog in reševanje problemov z izbiro in uporabo osnovnih metod, orodij, gradiv in podatkov	prevzem odgovornosti za dokončanje nalog pri delu ali študiju med reševanjem problemov prilagajanje lastnega vedenja okoliščinam

⁴ Priporočila Evropskega Parlamenta

⁵ Ibidem

4	podatkovno in teoretično znanje v širšem okviru na področju dela ali študija	vrsta spoznavnih in praktičnih spretnosti, potrebnih za pravo rešitev specifičnega problema na področju dela ali študija	samostojno delovanje v okviru smernic na področjih dela ali študija, ki so navadno predvidljive, vendar se lahko spremenijo nadzor rutinskega dela drugih, prevzem delne odgovornosti za vrednotenje in izboljšanje delovnih ali študijskih dejavnosti
----------	--	--	--

d. Načelo največje možne skladnosti

Vsekakor se lahko zgodi, da vsi učni izidi, na podlagi katerih je kvalifikacija opisana, ne ustrezajo v celoti določeni stopnji NOK, oz. da vsi v opisniki navedeni vidiki ne ustrezajo določeni kvalifikaciji. V postopku razvrščanja v NOK je zato potrebno izbrati takšno stopnjo, kjer opisniki pretežno ustrezajo kvalifikaciji. Zato je potrebno pri formuliranju učnih izidov upoštevati opisnike večih stopenj, da bi na koncu lahko zagotovili pravilno razvrstitev po načelu največje možne skladnosti.

1.2. ECVET

a. Cilji in struktura

ECVET pomeni „*European Credit System for Vocational Education and Training*“ oz. slovensko „*Evropski kreditni sistem v poklicnem izobraževanju in usposabljanju*“. Ta sistem je bil razvit iz več instrumentov, z namenom olajšanja transnacionalne mobilnosti v okviru poklicnega izobraževanja. Za ECVET so značilni trije osrednji elementi:

- Enote učnih izidov, ki so namenjene strukturiranemu opisu učnih vsebin.
- ECVET točke, ki naj bi omogočale presojanje posameznih vsebin učnih izidov.
- Postopek prenosa za prenašanje in priznavanje praktičnega znanja, pridobljenega v ustanovi, kjer se izvaja praktična dejavnost.

b. Enote učnih izidov

Tudi v ECVET-u so kvalifikacije oz. vse vsebine, ki naj bi se jih v okviru mobilnosti udeleženci naučili v drugem podjetju ali v drugi šoli, ki izobražuje za poklic, opisane v obliki učnih izidov, s čimer je zagotovljena transparentnost učnih vsebin.

V naslednjem koraku se učni izidi, ki izkazujejo določeno povezanost, združijo v enote. Učni izidi, ki spadajo skupaj so npr. tisti, ki sodijo v isto strokovno področje, ki se poučujejo v določenem časovnem okviru itd. Pomembno je, da je mogoče vsako enoto kot tako tudi oceniti. Za strukturiranje kvalifikacij v posamezne enote učnih izidov pa ne obstajajo fiksno predpisana pravila, ampak vsako podjetje / vsaka šola, ki posameznega udeleženca pošlje na prakso izven domače ustanove, določi individualne učne cilje za to praktično usposabljanje v obliki enot učnih izidov. Na ta način je mogoče individualno določiti trajanje praktičnega izobraževanja, trenutno stanje izobrazbe, hitrost učenja ali specifične vsebine učenja. S transparentnim opisom v obliki učnih izidov pa je kljub temu jasno razvidno, katere vsebine naj bi bile učencu posredovane.

Evropska komisija je pripravila predlog, katere dodatne informacije naj vsebuje opis enot učnih izidov. Poleg naziva in oznake kvalifikacije, na katero se ti učni izidi navezujejo, naj bi stopnja EOK med drugim navajala še število dodeljenih točk ECVET, merila in postopke za ocenjevanje.

c. Kreditne točke ECVET

Da bi lahko posamezne enote učnih izidov ovrednotili glede na celotno kvalifikacijo ter jih obenem tudi medsebojno razločevali, je na voljo možnost, da jim dodeljujemo točke. To ovrednotenje je mogoče opraviti na podlagi različnih meril, kot npr. ustreznost za trg dela, količina učnih izidov, trajanje učenja itd. Ker za to ovrednotenje ne obstaja pravilnik, je lahko izvajanje zelo individualno – transparentnost pa tudi na tem področju dosežemo z učnimi izidi.

Usmeritve pa obstajajo v smislu določanja točk: 60 točk ECVET ustreza trajanju učenja enega leta v formalni izobraževalni ustanovi v obliki rednega izobraževanja.

Številčno ovrednotenje trajanja učenja nima tradicije v vseh državah, npr. v Avstriji. Zato tudi ni nujno potrebna uporaba točk ECVET.

2. Učni izidi

2.1. Kaj so učni izidi?

Učni izidi so opisi: kaj učenci znajo, razumejo in kaj so sposobni narediti, ko zaključijo postopek izobraževanja. Pozornost je tako usmerjena v rezultat in ne na opis učnih vsebin, trajanje ali vrsto podajanja znanja, ampak v pridobljene kompetence, ki jih posameznik pridobi na koncu postopka izobraževanja. Učni izidi so definirani kot znanja, sposobnosti in kompetence⁶ in morajo biti preverljivi.

2.2. Kakšne prednosti zagotavljajo učni izidi?

Kot je navedeno že v točki 1.1. b) Usmerjenost k učnim izidom, ima uporaba učnih izidov za opis kvalifikacij številne prednosti za različne udeležence v postopku izobraževanja in širše.

Udeleženci:

- pridejo v ospredje postopka učenja in podajanja znanja,
- že vnaprej pridobijo jasno sliko o možnih pridobljenih kompetencah in imajo na ta način v svojem postopku odločanja podporo glede ponudbe izobraževanja,
- lahko sami bolje in jasneje izrazijo, kaj znajo in česa so sposobni,
- lahko svoje učne izide lažje prenašajo v druga okolja in
- lahko bolje izkoristijo pridobljene kompetence tudi izven formalnih sistemov izobraževanja.

Mentorji:

- se močneje osredotočijo na izide učnega procesa,
- lahko jasneje opišejo, kateri izidi so tisti, h katerim stremijo skupaj z udeleženci,
- z jasno usmerjenostjo k učnim izidom dobijo ustrezno podporo pri izboru ustreznih strategij poučevanja in preverjanja znanja.

Izobraževalne ustanove:

- lahko svoje ponudbe predstavijo bolj transparentno,
- zvišajo kakovost učnih postopkov, kot tudi kakovost pri ocenjevanju izidov in
- lahko svoje ponudbe enostavneje razvrščajo v skladu z NOK.

Delodajalci:

- pridobijo jasne informacije o kompetencah iskalca zaposlitve (v kolikor so v opisni obliki priložene spričevalu) in lahko na ta način najdejo osebo natančno za določeno prosto delovno mesto,
- lahko ciljno izberejo primerne ponudbe nadaljnjega izobraževanja za svoje sodelavce.

⁶ Priporočila Evropskega parlamenta, Priloga I

⁷ Glej Zürcher, stran 19f.

Nacionalni izobraževalni sistemi:

- postanejo transparentnejši in
- bolj prepustni

2.3. Kako so učni izidi opisani in formulirani?⁸

Učni izidi nudijo udeležencem jasno sliko o izidu skupnega procesa učenja-poučevanja. Usmerjeni pa so tudi k učencu in mu zagotavljajo jasno sliko o pridobljenih kompetencah, ki so povezane z zaključkom tega izobraževanja. Zato morajo upoštevati naslednje vidike:

- Učni izidi so oblikovani s stališča udeleženca.
- Formulirani morajo biti jasno, enoznačno in razumljivo za posamezno ciljno skupino.
- S pomočjo konkretnih, aktivnih glagolov so opisani znanje, sposobnosti in kompetence, ki jih udeleženci po zaključku postopka učenja pridobijo.
- Kontekst, na katerega se učni izid navezuje, je razviden iz formulacije.
- Biti morajo transparentni, primerljivi, dovoljevati spremljanje in s tem merjenje / preverjanje.
- Za razvrstitev v NOK mora biti razvidna stopnja kompleksnosti naloge, opisane v učnem izidu. To pomeni, da morajo opisniki NOK za vsako stopnjo NOK odražati učne izide v skladu z opisom.

Pričujoči projekt se ukvarja z priznavanjem osnovnih poklicnih kvalifikacij, ki so na voljo predvsem ljudem z učnimi težavami. Zgoraj navedena merila smo zato spremenili na spodaj opisani način⁹; ležeče tiskana besedila so izvlečki učnih izidov, opisani v lažje berljivem jeziku, za štiri v tem projektu razdelane osnovne poklicne kvalifikacije.

- Opis v prvi osebi ednine (jaz):

Vsi učni izidi so opisani s stališča udeleženca:

Vem, da moram posebej paziti, kadar delam z jajci, s surovo ribo, z mesom ali odtajanimi živili.

- Usmerjenost k ciljni skupini:

Vse štiri v tem projektu predvidene osnovne poklicne kvalifikacije, opisane v obliki enot učnih izidov, so formulirane ob upoštevanju pravil pisanja besedil v lažje berljivem jeziku.

- Konkretni, aktivni glagoli:

Predvsem sposobnosti in kompetence so opisani na podlagi konkretnih situacij ravnanja:

Z veliko podpore odstranim ločene odpadke v predvidene zabojnike.

- Upoštevanje konteksta:

Vsi učni izidi se navezujejo na realne delovne situacije in okvirne pogoje, ki pri tem obstajajo:

Vem, da je pomembno, da se gostje počutijo dobro.

⁸ Glej Tritscher-Archan, stran 27.

⁹ EQF meets ECVET

*Zato pazim, da s svojimi sodelavci ne govorim preglasno.
Vsake toliko časa me mora nadrejeni na to opozoriti.*

- Morajo biti transparentni, primerljivi, omogočati spremljanje in s tem merjenje / preverjanje.

Jasni opisi učnih izidov, ki se navezujejo na način ravnanja, na zelo transparentni način kažejo pridobljeno znanje ter pridobljene sposobnosti in kompetence. Na ta način je mogoče enostavno opazovati, če so bili ti učni izidi dejansko doseženi; prav tako je s tem zagotovljena možnost preverjanja in primerjanja.

Z malo pomoči lahko enostavno izdelam model razreza. To lahko prenesem neposredno na blago ali računalnik.

Pri tem lahko pazim na potek niti in na smer rezanja blaga.

Paziti moram, da čim bolj varčujem z blagom.

Mesta, označena na blagu, lahko pri prekrivanju izpustim.

Če delam z več plastmi, lahko pomagam pri nameščanju modela razreza.

- Za razvrstitev v NOK mora biti razvidna stopnja kompleksnosti naloge, opisane v učnem izidu. To pomeni, da se morajo opisniki NOK, ki ustrezajo vsaki posamezni stopnji NOK, jasno odražati v opisu učnih izidov.

V okviru tega projekta so bili učni izidi formulirani na 1. in 2. stopnji NOK. Kot je bilo podrobneje predstavljeno zgoraj, na teh stopnjah samostojno delo ali učenje še ne predstavlja karakteristike učnih izidov. Projektna ekipa je za učne izide na 1. stopnji NOK izbrala opis v lažje berljivem jeziku, kot npr. „Z veliko podpore lahko ...“ ali „Pod rednim vodstvom...“. Za 2. stopnjo NOK so značilne formulacije, kot npr. „Z nekoliko podpore lahko ...“ ali „Moj nadrejeni me včasih spomni na...“. Poleg tega smo oblikovali tudi več gradacij v kompleksnosti nalog, kar se odraža npr. v večji količini uporabljenih delovnih sredstev ali tehnik obdelave.¹⁰ Te gradacije lahko prepoznamo po tem, da kvalifikacije, opisane v 2. stopnji NOK, vključujejo več enot učnih izidov kot tiste na 1. stopnji.

¹⁰ EQF meets ECVET

3. 1. model: Definicija enot učnih izidov in modulov za osnovne poklicne kvalifikacije na 1. in 2. stopnji

Kot smo opisali že zgoraj, lahko učne izide združujemo v enote ob upoštevanju različnih vidikov. Tako lahko npr. učne izide iz istega strokovnega področja, ki so potrebni za potek določene dejavnosti ali ki se jih je potrebno naučiti znotraj določenega časovnega obdobja, definiramo kot enoto učnih izidov. Hkrati pa lahko osnovo za združevanje učnih izidov predstavljajo tudi zahteve trga dela v določeni dejavnosti / profilu delovnega mesta. Pri tem je pomembno, da je mogoče v eni enoti združeno znanje, sposobnosti in kompetence ločeno od drugih enot tudi preverjati in ocenjevati, se pravi, da je vsaka enota učnih izidov na določen način zaokrožena v celoto.

Evropska komisija predlaga dodatne informacije, ki naj bi jih navajali pri opisu enote učnih izidov. Poleg naslova in opisa kvalifikacije, na katere se enota učnih izidov nanaša, je potrebno med drugim navesti tudi stopnjo EOK, število dodeljenih točk ECVET, merila in postopke za ocenjevanje.

V tem projektu smo partnerji obširno diskutirali o merilih, na podlagi katerih naj bi združevali posamezne učne izide v enote učnih izidov oz. vsebinske sklope. Na koncu je bila sprejeta skupna definicija, da naj bi enote učnih izidov ustrezale posameznim delovnim nalogam v okviru celotnega delovnega procesa. Vsaka enota učnih izidov mora tako vsebovati vsa znanja, sposobnosti in kompetence, ki so potrebni za izvedbo določene naloge. Vsak modul je tako sestavljen iz več vsebinsko medsebojno povezanih nalog, potrebnih za izvedbo določenega delovnega koraka. Posamezne naloge / enote učnih izidov morajo biti dovolj velike, da jih lahko udeleženec dobro izvede.

Štiri kvalifikacije, opisane v tem projektu, so sestavljene vsaka iz različnega števila modulov in enot učnih izidov. Tako je npr. kvalifikacija, ki jo opisuje italijanski partner, za „kuhinskega pomočnika“, na 1. stopnji NOK sestavljena iz petih modulov in skupaj 11 enot učnih izidov, »za kuharskega pomočnika« na 2. stopnji NOK pa iz šestih modulov s skupno 16 enotami učnih izidov. Kvalifikacija, ki jo je izoblikoval avstrijski partner, za „pekarske pomočnike“ je na vsaki stopnji NOK sestavljena iz osmih modulov s po 20 učnimi enotami.¹¹

V smislu ustreznosti posameznih modulov smo v projektni ekipi intenzivno proučevali uporabo kreditnih točk, kot jo omogoča sistematičnost sistema ECVET. Vendar je ta – v nasprotju z usmerjenostjo k učnim izidom, ki jo spodbujajo evropski instrumenti transparentnosti – definirana izključno na vhodnih podatkih in na formalnem učnem okolju (60 točk ECVET ustreza učnemu programu enega leta v formalni učni ustanovi z rednim učnim programom). Zato s temi točkami neformalne učne realnosti ljudi z učnimi težavami ni mogoče zajeti. Načeloma količinsko določanje časa trajanja učenja pri tej ciljni skupini nima smisla, saj je močno odvisno od posameznikove prizadetosti

¹¹ EQF meets ECVET

in zato primerjava ni mogoča. To je bi razlog, da smo se partnerji v projektu odločili, da kreditnih točk ECVET ne bomo uporabljali.

4. 2. model: Razvrščanje enot učnih izidov osnovne poklicne kvalifikacije v 1. in 2. stopnjo NOK

Izhodišče projekta „EQF meets ECVET“ je bila izkušnja, pridobljena v predhodnem projektu „NQF Inclusive“, iz katere smo se naučili, da določeni ljudje z učnimi težavami znotraj določene kvalifikacije pogosto dosegajo zelo različne ravni kompetenc. Tako je npr. za mnoge ljudi tudi po daljšem učenju skoraj nemogoče, da v okviru številčnega območja do 100 lahko samostojno računajo. Pri uporabi določenih tehnik dela pa kljub temu lahko dosežejo višjo raven strokovne kompetence, avtonomije in odgovornosti.

Kljub vsemu so kvalifikacije vedno definirane na določeni ravni. Posebne odlike, ki so izven tega okvira in ki odlikujejo posameznika, se pravi kompetence na višji ravni, se tako ne upoštevajo in niso izkazane, čeprav je prav za to skupino udeležencev posebej pomembno, da poudarimo njihove odlike in jih kot take vidno predstavimo.

Poleg tega je poklicno izobrazbo običajno mogoče pridobiti samo kot „celoto“, kar je prav za ljudi z učnimi težavami pogosto nepremostljiva ovira. Postopno učenje (ali tudi upoštevanje že pred daljšim časom pridobljenih kompetenc) skoraj ni mogoče. Modularne kvalifikacije, ki jih je mogoče pridobiti postopoma, bi bile za učence olajšanje oz. bi predstavljale obvladljivo pot do zaključka izobraževanja.

4.1. 2 koraka

Da bi znotraj posamezne kvalifikacije omogočili različno predstavitev pridobljenih učnih izidov v smislu „ravni sposobnosti“, smo kot prvi korak zgoraj opisani model za določanje ravni osnovne poklicne kvalifikacije razvili enote učnih izidov.

Pri opisu modularne prepustne kvalifikacije, ki se razteza preko več stopenj NOK, je poleg navedbe ustrezne stopnje NOK pomembna tudi informacija o nazivu in stopnji NOK sorodne kvalifikacije na sosednjih mejnih stopnjah NOK.

Primer¹²:

Naziv kvalifikacije:

Kvalificirani sodelavec / Kvalificirana sodelavka v pekarni z osnovno strokovno kompetenco

NOK stopnja kvalifikacije: 1. stopnja

Sorodne kvalifikacije: Kvalificirani sodelavec / Kvalificirana sodelavka v pekarni z razširjeno osnovno strokovno kompetenco (2. stopnja NOK)

¹² EQF meets ECVET

Le na ta način je razvidno, iz katerih različnih kvalifikacij izhajajo ovrednotene enote učnih izidov. Poleg tega bi bila – v kolikor se uporabi ta model – ta „povezanost“ različnih kvalifikacij, znotraj katerih je mogoča prepustnost pri pridobivanju kompetenc, potrebna tudi pri predložitvi kvalifikacij pri ustreznem mestu NOK (glej 4.3.).

V drugem koraku gre za to, da dodelamo sistem, ki naj bi omogočal razvrščanje enot učnih izidov posamezni kvalifikaciji na različnih stopnjah NOK.

V splošnem razvrščanje v NOK za neformalne kvalifikacije predstavlja nadgradnjo in obliko uradnega priznanja – kar predvsem za osnovne poklicne kvalifikacije na 1. in 2. stopnji (ter pogosto na 3. stopnji), ki niso del formalnega sistema izobraževanja, predstavlja nadgradnjo. Razločevalno razvrščanje enot učnih izidov na različnih stopnjah NOK bi lahko dodatno omogočalo, da se zaključek izobraževanja na osnovni stopnji kvalifikacije tem ljudem ne le prizna, ampak se jim omogoči tudi dokazilo njihovih kompetenc, ki posebej poudarjajo njihove odlike.

O modelu, opisanem v nadaljevanju, smo v Avstriji, Sloveniji in Italiji diskutirali z uradnimi organi, ki so pristojni za razvoj nacionalnih okvirov kvalifikacij, in je bil ocenjen s strani znanstvenega projektnega partnerja, Univerze Vytautas Magnus.^{13 14}

4.2. Spričevalo

„Osrednjo točko“ tega modela za razvrščanje osnovne poklicne kvalifikacije v 1. in 2. stopnjo NOK z opisom modulov in enot učnih izidov predstavlja priloga dokazil, ki je priložena spričevalu¹⁵. Ta zagotavlja, podobno, kot je bilo razvito v projektu VQTS¹⁶, neko vrsto matrice kompetenc, v kateri so opisi kompetenc vseh enot učnih izidov za obe stopnji NOK predstavljeni tabelarično. Tista enota učnih izidov, ki je bila v okviru postopka ugotavljanja ustreznosti ovrednotena kot uspešno priučena, se v tabeli barvno označi. Na ta način je po eni strani enostavno razvidno, katere enote učnih izidov so bile na kateri stopnji NOK uspešno opravljene, poleg tega pa kratek opis kompetenc nudi informacijo o delovnih kompetencah osebe v smislu naloge, opisane v tej enoti.

Po drugi strani barvna, tabelarična predstavitev zelo dobro prikazuje možna polja nadaljnjega učenja in na ta način nudi podlago za načrtovanje nadaljnjih učnih korakov.

4.3. Možni postopek prijave

V nobeni od partnerskih držav, t.j. Nemčija, Italija, Litva, Avstrija in Slovenija, ne obstaja postopek priznavanja neformalne kvalifikacije preko NOK, med drugim tudi zato, ker v nekaterih državah NOK še ni bil sprejet v uporabo. Tudi v drugih evropskih državah ni bilo mogoče najti nobenega postopka za prijavo, ki bi bil uporaben za ta projekt. Na Nizozemskem trenutno poteka pilotni projekt zelo podobnega modela, vendar rezultati le-tega še niso objavljeni.¹⁷

¹³ Assignment model for basic VET programmes – Evaluation report

¹⁴ V Nemčiji kljub intenzivnemu prizadevanju nemškega projektnega partnerja Chiemgau-Lebenshilfe-Werkstätten GmbH in ustanove, ki koordinira projekt, Chance B – Holding GbmH, ni bilo mogoče zagotoviti uradnega organa za tovrstno sodelovanje.

¹⁵ Glej prilogo: Priložena dokazila

¹⁶ Luomi-Messerer

¹⁷ ECET pilots

V **Nemčiji** sicer obstaja regulirani postopek razvrščanja formalnih zaključkov poklicnega in visokošolskega izobraževanja, vendar za razvrščanje neformalnih kvalifikacij obstaja bolj ali manj samo priporočilo delovne skupine "Vrednotenje neformalnega učenja".¹⁸

V **Sloveniji** obstaja metodologija za opis nacionalnih, se pravi formalnih kvalifikacij, ki je del slovenskega ogrodja kvalifikacij. Za razvrščanje neformalnih kvalifikacij trenutno še ne obstaja objavljen opis postopka.

Sistem izobraževanja v **Italiji** je močno decentraliziran – vsaka regija ima lastna pravila, kvalifikacije in pristojnosti. Čeprav naj bi razvili NOK, kar naj bi znotraj države povečalo transparentnost, le-ta za zdaj še ne obstaja. Formalne kvalifikacije se trenutno razvrščajo neposredno glede na EOK, za razvrščanje neformalnih kvalifikacij pa postopek še ne obstaja.

V **Litvi** obstaja sicer možnost, da večino kvalifikacij pridobimo tudi preko priložnostnega ali neformalnega učenja. Vendar vse kvalifikacije v litovskem NOK temeljijo na definiranih poklicnih standardih in so tako formalne kvalifikacije. Neformalnih kvalifikacij, kot jih razumemo v tem projektu, se pravi zaključkov izobraževanja na ustanovah, ki jih ne regulira država / zakon, v Litvi ni mogoče razvrstiti v NOK; možnost za formalni zaključek z osvojitvijo in s preverjanjem učnih izidov v okviru neformalno reguliranega okolja pa kljub temu obstaja.

V **Avstriji**, kjer NOK še vedno ni implementiran, je bil razvit postopek razvrščanja za formalne kvalifikacije. V okviru pilotnega projekta Zveznega ministrstva za šolstvo, umetnost in kulturo (danes Zvezno ministrstvo za izobraževanje in socialne zadeve) je leta 2013 potekala simulacijska faza, v kateri so preverjali, v kolikšni meri bi bil ta postopek uporaben tudi za dodeljevanje neformalne kvalifikacije. V ta namen so povabili 14 ponudnikov neformalnih kvalifikacij na najrazličnejših stopnjah. Ti nosilci izobraževanja so za izbrano kvalifikacijo iz svoje ponudbe na podlagi priročnika¹⁹, pripravljenega za razvrščanje formalnih kvalifikacij, predstavili prošnjo za razvrstitev. Pri tem smo npr. preverjali, v kolikšni meri je postopek za razvrstitev in priznavanje, hkrati pa tudi priročnik za pripravo prošnje za razvrstitev neformalne kvalifikacije, za to področje koristen.

Informacije in dokumentacija za uvedbo postopka razvrščanja formalne kvalifikacije, pridobljeni iz Nemčije, Slovenije, Litve in Avstrije, in razmišljanja v teh državah glede možnih postopkov razvrščanja za neformalne kvalifikacije, so konzorciju služili kot osnova za razvoj tega v nadaljevanju opisanega postopka razvrščanja za prepustne osnovne poklicne kvalifikacije na 1. in 2. stopnji NOK, opisane s pomočjo enot učnih izidov.

a. Obrazec zahtevka

Izhajajoč iz raziskanih informacij in dokumentacije smo pripravili obrazec, ki temelji na razpoložljivih predlogah, ker smo želeli izboljšati možnosti uporabe obrazca v posameznih državah. Osnutek obrazca zahtevka, ki ne upošteva bistvenih informacij, ki so jih nosilci odločanja v nacionalnih postopkih razvoja NOK že definirali, ne more

¹⁸ Priporočila ekspertne delovne skupine

¹⁹ Priročnik za razvrščanje formalne osnovne kvalifikacije v Nacionalni okvir kvalifikacij (NOK) – Merila

v zadostni meri izpolnjevati zahtevanih meril in zato ne bo vključen v nadaljnji razvoj politike na področju izobraževanja v partnerskih državah. Iz tega razloga smo osnutek obrazca ocenjevali in predelovali tudi v sodelovanju z institucijami, ki so odgovorne za razvoj NOK.²⁰

Tako spodaj predstavljamo seznam relevantnih informacij, ki bi jih bilo v okviru zahtevka za razvrstitev v NOK potrebno navesti za osnovne poklicne kvalifikacije na 1. in 2. stopnji, opisane s pomočjo enot učnih izidov:

<p align="center">Opis prepustne osnovne poklicne kvalifikacije za razvrstitev v NOK</p>
<p>1. Ponudnik kvalifikacije:</p> <p>a. Ime, naslov, pravna oblika, podpisnik/i, kontaktni podatki, sistem zagotavljanja kakovosti oz. opis internega zagotavljanja kakovosti</p>
<p>2. Kvalifikacija:</p> <p>a. Naziv in stopnja NOK v predloženi kvalifikaciji ter naziv in stopnja NOK sorodne, prekrivajoče se kvalifikacije</p> <p>b. Delovno področje in kratek opis dejavnosti</p> <p>c. Opis kvalifikacije v obliki modulov, enot učnih izidov in učnih izidov</p> <p>d. Nadaljnje možnosti / možnosti za nadaljnji poklicni razvoj oseb, ki izobraževanje zaključijo</p>
<p>3. Postopek ugotavljanja dejstev:</p> <p>Opis naslednjih točk:</p> <p>a. Metode ugotavljanja dejstev</p> <ul style="list-style-type: none"> • opazovanje pri delu; • praktična demonstracija določene dejavnosti; <p>b. Ocenjevalna shema ("standardi") + merila ocenjevanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • standardi = učni izidi; • merila ocenjevanja: kot merila ocenjevanja se lahko uporabijo npr. zelo podrobni opisi učnih izidov; <p>tudi druga merila so mogoča, vendar morajo biti tu opisana;</p> <p>c. Ocenjevalci</p> <ul style="list-style-type: none"> • Npr. 1 predstavnik ponudnika poklicne kvalifikacije + 1 predstavnik s posameznega strokovnega področja <p>d. Možnosti za vpogled v dokumentacijo o preverjanju znanja za posameznega udeleženca</p> <p>e. Možnosti za spodbijanje rezultatov ocenjevanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Npr. pisni ugovor z utemeljitvijo; dogovorjen sestanek med udeležencem in zaupno osebo ter mentorjem in najmanj 1 ocenjevalcem; itd.

²⁰ Glej priložo: Assignment Model

- f. Možnosti za ponavljanje postopka ugotavljanja dejstev ali posameznih delov postopka
 - opis, ali je mogoče posamezne enote učnih izidov ali modulov ponovno preverjati in če da, kako pogosto;
- g. Zagotavljanje kakovosti
 - informacije o obstoječih certificiranih sistemih zagotavljanja kakovosti in
 - opis postopka ugotavljanja dejstev (glej zgoraj), preverjanja dokumentacije, metod za pridobitev objektivnih in veljavnih rezultatov preverjanja, pogostnost posodabljanja učnih vsebin itd.

4. Spričevalo in priloga z dokazili:

- a. Podatki na spričevalu:
 - Ime udeleženca;
 - Ime + stopnja NOK za pridobljeno kvalifikacijo (kot pridobljena velja kvalifikacija, pri kateri je bilo več kot 50% enot učnih izidov ocenjenih pozitivno);
 - Ime kvalifikacije + stopnja NOK, pri kateri so bile druge enote učnih izidov ocenjene pozitivno
 - Ime + žig ponudnika kvalifikacije, podpis pooblaščne osebe
 - Datum izvedbe ocenjevanja
 - Tabela deskriptorjev NOK ali EOK na 1. do 4. stopnji na hrbtni strani
- b. Priloga z dokazili (neke vrste matrica kompetenc):
 - Kratek povzetek tistih enot učnih izidov (za obe stopnji NOK) v enostavnejšem jeziku, pri čemer so tiste enote učnih izidov, ki so bile uspešno opravljene, barvno označene (če je bila določena enota učnih izidov uspešno opravljena na 2. stopnji, se označi tudi na 1. stopnji)

b. Vloge in pristojnosti

V povezavi z že zasnovanimi ali obstoječimi pristojnostmi v okviru morebitnega postopka razvrščanja v posameznih partnerskih državah smo predstavnike uradnih organov, zadolženih za razvoj NOK, v Avstriji, Italiji in Sloveniji vprašali glede vključevanja različnih akterjev v razvrščanje osnovne poklicne kvalifikacije v NOK. Pri tem smo v vseh partnerskih državah uporabili enako navedbo vseh potencialno vključenih institucij in pristojnosti. Rezultate²¹lahko povzamemo takole:

V **Avstriji** predloge za postopek ugotavljanja dejstev še niso bile zasnovane – odločitev o tem je vedno prepuščena ponudniku kvalifikacije. Postopek pa mora biti opisan v zahtevku za razvrstitev, prav tako morajo biti tam podatki o zagotavljanju kakovosti v okviru postopka ugotavljanja dejstev. Načrtovani postopek razvrščanja naj bi predvidoma potekal na naslednji način:

²¹ Glej prilogo: Assignment Model

Ponudniki kvalifikacije bodo lahko pripravili prošnjo za razvrstitev njihove kvalifikacije v avstrijski NOK. Pri tem jim bo podpora nudil QVS, Urad za zagotavljanje in preverjanje kakovosti, ki kot neodvisna služba pomaga prosilcem pri pripravi potrebnih informacij in zagotavlja, da so le-te korektne. QVS mora sam izpolnjevati naslednja merila: neodvisnost / objektivnost, transparentnost, en QVS na sektor z ustreznimi znanji o tem sektorju, kompetence s področja učnih izidov.

Zahtevo za razvrstitev kvalifikacije v avstrijski NOK ocenijo strokovnjaki, odločitev pa sprejme usmerjevalna skupina. Razvrščene kvalifikacije so objavljene v javno dostopnem registru.

Ta postopek je še v razvoju, saj je potrebno najprej zagotoviti še zakonski okvir.

V postopek odločanja so nenazadnje vključena vsa ministrstva, socialni partnerji in predstavniki zveznih dežel.

V **Sloveniji** naj bi za preverjanje neformalno pridobljenih kompetenc na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pripravili določila, postopke in merila kakovosti za postopek ugotavljanja dejstev, v sodelovanju z državnimi agencijami, ki so pristojne za preverjanje zagotavljanja kakovosti na področju osnovne poklicne izobrazbe. Te agencije za zagotavljanje kakovosti naj bi poleg tega oblikovale še naloge preverjanja.

Za organizacijo postopka ugotavljanja dejstev naj bi bili pristojni sami ponudniki kvalifikacije.

Glede odgovornosti pri razvrščanju predlagane neformalne poklicne osnovne kvalifikacije v NOK so bili za Slovenijo ugotovljeni naslednji podatki:

Urad, pristojen za razvoj, uvedbo in nadaljnje posodabljanje in vzdrževanje NOK, naj bi sodeloval pri pripravi skupaj z ministrstvom, delo pa vključuje določitev postopkov in potrebnih pravilnikov v postopku razvrščanja in za zagotavljanje kakovosti v tem postopku. Urad NOK naj bi poleg tega organiziral dejavnosti, povezane z razvrščanjem. Ministrstvo naj bi bilo vključeno v postopek odobravanja in zagotavljanja kakovosti v okviru razvrščanja osnovne poklicne kvalifikacije v NOK. Poleg tega naj bi bile skupine s po tremi predstavniki, ki vključujejo predstavnike socialnih partnerjev, javnih ustanov in ponudnikov izobraževanja, npr. za razvoj sektorskih skupin, pristojnih za poklicne standarde, vključeni v odločanje o razvrščanju posameznih osnovnih poklicnih kvalifikacij v NOK.

V **Italiji** naj bi nacionalna agencija, ki je odgovorna za razvoj, uvajanje in vzdrževanje NOK, skupaj z ministrstvom za poklicno izobraževanje in vseživljenjsko učenje, ministrstvom za socialne zadeve in trg dela, sodelovalo pri oblikovanju pravil in v postopku ugotavljanja dejstev, pri razvoju nalog, ki se bodo izvajale v postopku ugotavljanja dejstev, v organizaciji postopka za ugotavljanje dejstev in pri zagotavljanju kakovosti v okviru tega postopka.

Vsekakor je mogoče med posameznimi partnerskimi državami glede pristojnosti in odgovornosti za posamezne korake v postopku razvrščanja in priznavanja kvalifikacij opaziti razlike. Vendar, kot smo že omenili, v nobeni od teh držav ustrezen postopek

še ni bil uveden. Zato še ni bila sprejeta odločitev, ali bodo zgoraj navedeni akterji in njihove vloge na opisani način tudi vključeni v takšen postopek.

5. Priporočila za politiko na področju izobraževanja

Model, razvit v projektu „EQF meets ECVET“ za razvrščanje osnovne poklicne kvalifikacije v 1. in 2. stopnjo NOK na podlagi opisanih enot učnih izidov, je zelo vizionarski. V večini držav članic EU NOK še ni bil sprejet v izvajanje, v tistih državah, kjer pa je, je le redko mogoče dejansko razvrščanje neformalne kvalifikacije.

Pri uresničevanju konvencije ZN o pravicah o pravicah invalidov, ki so jo ratificirale vse države članice EU, pa ima vključujoče izobraževanje pomembno vlogo²². Priznavanje in s tem na določen način izenačevanje pravic glede vrednosti te neformalne kvalifikacije, predvsem na nižjih stopnjah NOK, je prvi korak v to smer. Naslednji korak bi bilo oblikovanje ponudb izobraževanja in postopkov njegovega priznavanja s takšno stopnjo razlikovanja, da bi bilo mogoče jasno poudariti odlike udeleženca in njegovo učno pot oblikovati na čim bolj individualen način.

Za podporo pri tej zamisli v partnerskih državah (in širše) smo projektni partnerji nosilec odločanja v vsakem od nacionalnih sistemov izobraževanja pripravili po tri priporočila.

Avstrija:

1. NOK ima potencial, da naredi avstrijski sistem izobraževanja vključujoč. Po eni strani avstrijski NOK (za razliko od načina ravnanja v številnih drugih evropskih državah) omogoča tudi razvrščanje neformalnih kvalifikacij, ki niso nujno usmerjene v isti zaključek kot obstoječe formalne kvalifikacije. Po drugi strani se s stopnjami 1-3, ki so pod najnižjo stopnjo zaključka izobraževanja (4. stopnja), predvideno v Avstriji, poraja možnost, da bi lahko manj kompleksne kvalifikacije razvrstili v uradni sistem kvalifikacij in jim s tem dali možnost boljšega javnega priznanja. Prav za ljudi z oteženim dostopom do formalnih ponudb izobraževanja so te kvalifikacije pogosto primernejše od tistih iz formalnih sistemov, saj jim omogočajo primeren dostop do nadaljnjih možnosti izobraževanja ter s tem vključitev v postopek vseživljenjskega učenja – v kombinaciji s priznanim spričevalom o zaključku izobraževanja. Avstrijsko politiko s področja izobraževanja podpiramo pri naporih, da bi te možnosti izkoristili pri vključujočem sistemu izobraževanja in jih aktivno oblikovali (tudi v primeru morebitnih nasprotovanj ali pomanjkanja interesa)!
2. Da bi lahko izziv, opisan v 1. točki, uspešno uresničili, priporočamo nosilec odločanja, odgovornim za postopek NOK, da v postopek razvoja in uvajanja NOK okrepljeno vključujejo predstavnike učencev z oteženim dostopom do izobraževanja oz. ponudnike kvalifikacij za te učence, in sicer ne le v obliki socialnih partnerjev in ministrstev, ampak tudi na ravni samih prizadetih ljudi in tistih institucij, na katere se le-ti obrnejo pri iskanju primerne ponudbe izobraževanja.

²² Konvencija ZN

3. Ne le za ciljno skupino ljudi z učnimi težavami, ampak za vse udeležence, ki iz najrazličnejših razlogov ne gredo po klasični linearni poti učenja, je oblikovanje izobraževanja v obliki manjših enot, na primer modulov in / ali enot učnih izidov, predstavljalo veliko olajšanje pri pridobivanju kvalifikacije. Tak sistem omogoča postopno učenje in vrednotenje posameznih enot ter jim pri tem zagotavlja tudi vrednost, namesto da bi temu pripisovali samo izgubljeni čas.
- Poleg tega bi lahko sistem, ki omogoča vrednotenje posameznih modulov ali enot učnih izidov, preprečil večkratno ponavljanje že priučenih vsebin in bi udeležencem prihranil nepotrebno zapravljanje časa in denarja.
- Zato si želimo, da bi tudi pri uresničevanju vključujočega sistema izobraževanja, ki ga predvideva Konvencija ZN o pravicah invalidov, sprejeli praktične možnosti za vrednotenje in priznavanje posameznih enot učnih izidov, ki se že izvajajo preko sistema ECVET, kar je tudi osnova tega projekta, in jih uveljavili kot osnovno načelo avstrijskega sistema izobraževanja.

Nemčija:

Nemški sistem poklicnega izobraževanja se je razvijal več stoletij in ima po vsem svetu velik ugled. Odgovora na konvencijo o pravicah invalidov v smislu enakopravnosti brez vsakršne oblike diskriminacije pa vseeno ne zagotavlja. Ravno nasprotno. S tipično togim reguliranjem formalnega izobraževanja, predvsem v smislu vsebine izobraževanja, trajanja izobraževanja in pravil glede preverjanja znanja, so trenutno ljudje z učnimi težavami žal izključeni iz nemškega sistema izobraževanja. Izobraževanje za strokovno prakso, ki temelji na dokazovanju individualnih omejitev in s tem povezanimi kompenzacijami pomanjkljivosti, je bolj ali manj skrajno spodnja raven poklicnega izobraževanja. Takšen zaključek izobraževanja pa je za velik del ljudi z izrazitimi učnimi težavami zaradi pravil zakona o poklicnem izobraževanju nedosegljiv.

1. Nosilec odločanja na področju izobraževanja priporočamo, da neformalnemu izobraževanju omogočijo vstop v NOK, s čimer bi bili dejansko vsi ljudje enakopravni v smislu konvencije o pravicah invalidov.
2. Poleg tega priporočamo, da diskriminatorno naslavljanje ljudi z oznakami kot na primer „ni primeren za izobraževanje“, opustijo in namesto tega poskrbijo za sistem izobraževanja, ki bo zagotovil, da ti ljudje postanejo primerni za izobraževanje.
3. Nosilec odločanja na področju izobraževanja priporočamo, da 1. in 2. stopnjo NOK odprejo za državno priznavanje poklicnega izobraževanja, s čimer bodo ljudje dobili možnost enakopravnosti v smislu pravice vsakega človeka do priznanja njegovih poklicnih sposobnosti in ustrezne družbene veljave.

Italija:

1. Opisi kvalifikacij, navedeni v projektu "EQF meets ECVET", predstavljajo koristno referenco in dober primer za oblikovanje osnovne poklicne izobrazbe ter nadaljnjih kvalifikacij na področju integracije in vključevanja v Italiji, in sicer predvsem za ljudi z ovirami, ki jim je pogosto onemogočen dostop do formalnih oblik izobraževanja.
2. V projektu "EQF meets ECVET" razviti model se nanaša na 1. in 2. stopnjo EOK in s tem predstavlja pomembno inovacijo v regionalnem kvalifikacijskem okviru v regiji Toskana. Zato predlagamo, da rezultate tega projekta, vključno z novim modelom za modularizacijo s pomočjo sistema ECVET, uporabimo v toskanskem okviru kvalifikacij.
3. Strokovnjakom priporočamo, ki se na regionalni ravni ukvarjajo z nadaljnjim razvojem kvalifikacijskega okvira, upoštevajo v projektu preizkušene postopke in ne pozabijo, da so pri delu z ljudmi z motnjo v duševnem in telesnem razvoju potrebne drugačne metode.

Litva:

1. V projektu „EQF meets ECVET“ razviti opisi kvalifikacij predstavljajo koristno referenco in dober primer za oblikovanje osnovne poklicne izobrazbe ter nadaljnjih kvalifikacij na področju poklicne integracije in vključevanja v Litvi.
2. Izdelani model za priznavanje kvalifikacij, ki sodi v 1. in 2. stopnjo EOK, predstavlja pomembno osnovo za razvoj postopka priznavanja tovrstne kvalifikacije v Litvi.
3. Oblikovanje kvalifikacij, postopka ugotavljanja kompetenc in postopka priznavanja za kvalifikacije na 1. in 2. stopnji litvanskega kvalifikacijskega okvira zahteva intenzivno vključevanje predstavnikov in strokovnjakov iz organizacij, ki delujejo na področju poklicne integracije in vključevanja ljudi z ovirami. Ti strokovnjaki morajo zastopati tako delovne skupine, ki so odgovorne za oblikovanje poklicnih standardov, kot tudi skupine posameznih poklicnih panog, ki so odgovorne za obdelavo in odobravanje teh standardov.

Slovenija:

1. Učni načrti, razviti v okviru projekta »EQF meets ECVET« zagotavljajo koristno priporočilo in zgled za oblikovanje programa usposabljanja za poklicne integracije in vključenost v Sloveniji.
2. Pripravljen model, ki se sklicuje na EOK ravni 1 in 2 zagotavlja pomembno referenco za razvoj nacionalnih poklicnih kvalifikacij na ravni 1 in 2 v Sloveniji.
3. Priporočamo, da komisija za poklicne standarde in ministrstvo, pristojno za socialne zadeve sprejmeta odločitev glede kvalifikacij na ravni 1 in 2, še posebej za osebe z motnjo v duševnem in telesnem razvoju.

Priloga:

Assessment of the proposed Assignment Modell for allocation of basic VET programmes at NQF levels 1 and 2, described by learning outcomes units, to the National Qualifications Framework

Evaluation report

Part A) The Assignment form and the certificate supplement

Part B) Roles and responsibilities of institutions in the assesment of competences and referencing of basic VET qualifications (NQF levels 1 and 2) to the National Qualifications Frameworks

Vidmantas Tutlys, Centre for Vocational Education and Research, Vytautas Magnus University, Kaunas, Lithuania

Part A) The Assignment form and the certificate supplement

The goal of this survey is to assess the validity of suggested model for assignment of the qualifications designed for the purpose of vocational and social inclusion to the lower levels of the NQFs and the EQF.

This report is written in the following way – there is provided summarised information about the answers of surveyed experts in the countries, which is followed by the comments of the authors of this report.

Austria:

In **Austria** the interview was done with experts from the coordination point for the NQF in Austria and the Austrian Federal Ministry for Education and Women's Affairs.

In Austria there was a test phase for the assignment of non-formal qualifications to the NQF in 2013. The draft of this official procedure (it's not officially implemented yet) was

the base for the assignment model drafted in this project. Therefore only a few remarks were given concerning the proposed drafted assignment model. In general proposed structure and contents of the model was confirmed as suitable. It was suggested to amend the part of qualification with a point about possible entry requirements and possible rights derived from successful assessment and certification (e.g. allowance to enter specific further training programmes etc.)

Slovenia:

Slovenian experts suggested to remove the following part of the model:

Ad 3.b: The Assessment Procedure – description of evaluation scheme (“occupational standards”) and Assessment Criteria: Explanation of quantifying / how to calculate threshold for passing assessment (e.g. 40% of all LOs have to be proofed, 50% of each LO has to be proved....).

Comment: this suggestion can be discussed and accepted, because such detailed explanation of quantifying and calculation of threshold for passing assessment can be provided in the other documents, such as assessment instructions and guidelines.

All other parts were indicated as suitable and acceptable.

Italy:

Italian experts suggested to remove the following parts of the model:

Ad 3.b: The Assessment Procedure – description of possibilities of lodging appeals against the results (e.g. written appeal with explanatory statement sent to general manager; meeting of learner + person of trust with trainer and at least 1 assessor; etc.)

Comment: The information on the possibilities of lodging appeals against the assessment results is of procedural character, therefore it can be removed from the model. Alternatively, there can be provided references to the different other documents (rules, regulations, recommendations) that define possibilities of lodging appeals.

Ad 1.: Data on Qualification provider: c. Legal status and d. Legal representative.

Ad 2. The Qualification: a. Title and NQF level of qualification and the title of conjuncted, linked, overlapping qualification with the corresponding NQF level; d. Progress of skills development and career possibilities for the graduates.

Comment: These parts are of crucial importance for the model, therefore this information cannot be removed. In case if the country has no approved NQF, there can be indicated references of national qualifications to the EQF.

Ad 3. The Assessment Procedure – description of assessment methods:
a. observation at work

Comment: This information can be important for the assessment of competences and learning outcomes acquired in apprenticeship and work based learning schemes. Therefore it should be included.

Ad 3. The Assessment Procedure – description of evaluation scheme (“occupational standards”) and Assessment Criteria: b. Occupational standards and learning outcomes.

Comment: This information is important for the model. Of course, if the country does not have occupational standards there can be indicated other relevant documents, such as VET standards, national curricula etc.

Ad 3. The Assessment Procedure – description of possibilities of repetition [of parts] of the procedure: Description whether particular units or modules can be assessed again and how often.

Comment: This information should be included, because it is important for the VET systems with unitised qualifications and modular VET curricula.

Ad 3. The Assessment Procedure – Quality Assurance – g. Information about existing certified QM system.

Comment: This information in principle can be left, because there is the trend of increasing implementation of QM systems in the VET institutions. However, certification of the QM systems is neither really relevant nor widely practiced in this field. Therefore it could be sufficient to mention the existence of QM systems (internal).

Part B) Roles and responsibilities of institutions in the assessment of competences and referencing of basic VET qualifications (NQF levels 1 and 2) to the National Qualifications Frameworks

The goal of this survey is to define and explore the roles and responsibilities of institutions in the assessment of competences and referencing of the basic VET qualifications (EQF level 1 and 2) to the National Qualification Frameworks.

In **Austria**, according to the “Manual for Including Formal Qualifications in the National Qualifications Framework (NQF) – Criteria” there are no regulations / requirements about the institutions to be involved in the assessment. It’s up to the providers who will assess the learning outcomes and how it will be done. In the application for the assignment of the qualification the assessment procedure has to be described, also information about the assessors has to be given, but there are no predefined criteria. Maybe it could be helpful for the reputation / “public recognition” – especially for these low level programmes – to involve professional experts, e.g. from the chamber, but it’s not necessary. Therefore answering the question on the institutions to be involved in

the assessment process there were suggested the following institutions: trade unions, which could delegate one assessor, professional organisations, public bodies and organizations representing the interests of disabled persons, initial VET providers. There was no information indicated on the roles and responsibilities of these institutions in the assessment process.

The assignment procedure of the formal and non-formal qualifications to the NQF levels is planned like this:

providers fill in an application form stating all the information we listed in the assignment model; this application form will be sent to a QVS, an awarding body (this body also supports applicants with preparing the needed information). At the QVS a check of all information and also of the stated NQF level is done, then all material is forwarded to the NQF steering committee which decides whether the application will be accepted or not. Some criteria for these QVS were defined like independency / objectivity, transparency, one QVS per sector, competent with learning outcomes approach. These are only planned but not yet legally approved procedures.

Therefore answering the question on what institutions should be involved in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels and what should be the responsibilities of these institutions, the expert from Austria indicated the following institutions:

- National agency responsible for the implementation, maintenance and development of the NQF, also playing role of coordination point for the NQF in Austria. The NQF contact point will probably be the gateway from the QVS to the steering group.
- Ministries responsible for governance of VET and lifelong learning: Austrian Federal Ministry for Education and Women's Affairs and Federal Ministry of Science, Research and Economy. These ministries are responsible for approval of the level of qualification as they are members of the steering group.
- Ministries responsible for the governance of social affairs and labour market: Federal Ministry of Labour, Social Affairs and Consumer protection. This ministry will be responsible for approval of the level of qualification as they are members of the steering group.
- National agencies responsible for the supervision and regulation of quality assurance in initial VET. In the formal system quality assurance in VET is task of the AT Federal Ministry for Education and Women's Affairs and Federal Ministry of Science, Research and Economy together with the chamber of economy. For non-formal learning which does not result in a formal qualification training providers are responsible for quality assurance in their programmes.
- The chambers together with the ministry of the particular occupational sector that are responsible for development and approval of apprenticeships. These bodies together with other employers organisations and trade unions will also be responsible for approval of the level of qualification as they are members of the steering group.
- Public bodies and organizations representing the interests of disabled persons - the Federal Ministry of Labour, Social Affairs and Consumer protection is member of the steering group and therefore approves on the assignment applications. This ministry will also be responsible for approval of the level of qualification as they are members of the steering group. Maybe these institutions could be represented in particular QVS, as the design of the QVS is not clear at the moment also this aspect is not clear now, but it should be considered.

- Initial VET providers. In the formal sector the ministries will define the learning outcomes and the steering committee will decide about the assignment / level. In the non-formal sector providers will be the ones who will apply for the NQF assignment, therefore they can't be responsible for the assignment process

Slovenian experts indicated the following institutions that should be involved in the assessment of learning outcomes for basic VET qualifications (EQF levels 1 and 2) and in the referencing of these qualifications to the NQF levels:

- Ministries responsible for the governance of social affairs and labour market should be responsible for setting the rules and procedures of assessment of learning outcomes, as well as for quality assurance of the assessment process.
- National agencies responsible for the supervision and regulation of quality assurance in initial VET should be responsible for setting the rules and procedures of assessment of learning outcomes, development of the tasks for assessment of learning outcomes and quality assurance of the assessment process.
- Employers organisations, trade unions and professional organisations – no responsibilities indicated by expert.
- Initial VET providers and adult education providers should be responsible for the organisation of assessment process.

Answering the question on what institutions should be involved in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels and what should be the responsibilities of these institutions the Slovenian experts indicated the following institutions:

- National agency responsible for the implementation, maintenance and development of the NQF should be involved in setting the rules and procedures of referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels, organisation of the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels and supervision of the quality assurance in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels.
- Ministry responsible for governance of VET and lifelong learning should be involved in setting the rules and procedures of referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels and in supervision of the quality assurance in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels.
- Ministry responsible for the governance of social affairs and labour market should be involved in approval of the level of qualification and supervision of the quality assurance in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels.
- Tripartite bodies consisting of representatives of social partners, governmental institutions and training providers (on the national and sectoral level, e.g. national and sector skills councils, sectoral and inter-sectoral professional committees) involved in the design and approval of qualifications and occupational standards should be also involved in approval of the level of qualification.

Italian experts indicated the following institutions that should be involved in the assessment of learning outcomes for basic VET qualifications (EQF levels 1 and 2) and in the referencing of these qualifications to the NQF levels:

- National agency responsible for the implementation, maintenance and development of the NQF, as well as the ministries responsible for governance of VET and lifelong learning, as well as for the governance of social affairs and labour market should be involved in setting the rules and procedures of assessment of learning outco-

mes, development of the tasks for assessment of learning outcomes, organisation of the assessment process and quality assurance of the assessment process.

- National agencies responsible for the supervision and regulation of quality assurance in initial VET should be involved in the quality assurance of the assessment process.
- Employers organisations should be involved in the development of the tasks for assessment of learning outcomes and organisation of the assessment process.
- Trade unions should be involved in the development of the tasks for assessment of learning outcomes.
- Professional organisations (organisations and bodies uniting communities of professionals) should be involved in the approval of the work tasks used in assessment of competences.
- Initial VET providers should be involved in development of the tasks for assessment of learning outcomes, organisation of the assessment process and quality assurance of the assessment process.

Answering the question on what institutions should be involved in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels and what should be the responsibilities of these institutions the Italian experts indicated the following institutions:

- National agencies responsible for the implementation, maintenance and development of the NQF should be involved in setting the rules and procedures of referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels, approval of the level of qualification and supervision of the quality assurance in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels.
- Ministries responsible for governance of VET and lifelong learning, as well as for the governance of social affairs and labour market should be involved in approval of the level of qualification.
- National agency responsible for the supervision and regulation of quality assurance in initial VET should be involved in supervision of the quality assurance in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels.
- Tripartite bodies consisting of representatives of social partners, governmental institutions and training providers (on the national and sectoral level, e.g. national and sector skills councils, sectoral and inter-sectoral professional committees) involved in the design and approval of qualifications and occupational standards should be also involved in approval of the level of qualification.
- Initial VET providers should be involved in setting the rules and procedures of referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels, organisation of the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels and supervision of the quality assurance in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels.

Comparing these answers it can be noticed, that the suggestions of experts on the institutional setting of assessment of competences and referencing of basic qualifications to the NQFs are closely related to the existing or currently designed institutional settings of these processes in the countries. Despite of that, majority of the experts have rather similar opinions on the involvement of state institutions and social partners in these processes.

QUESTIONNAIRE ON THE ROLES AND RESPONSIBILITIES OF INSTITUTIONS IN THE ASSESMENT OF COMPETENCES AND REFERENCING OF THE BASIC VET QUALIFICATIONS (EQF LEVEL 1 AND 2) TO THE NATIONAL QUALIFICATIONS FRAMEWORKS.

Dear Colleagues,

The goal of this survey is to define and explore the roles and responsibilities of institutions in the assesment of competences and referencing of the basic VET qualifications (EQF level 1 and 2) to the National Quialification Frameworks. Your answers will be very helpful for the finalisation and testing of the suggested procedures of assignment of these qualifications.

Please mark your chosen answers and add your comments and suggestions if needed.

Thank you for your colaboration.

1. What institutions should be involved in the assessment of learning outcomes for basic VET qualifications (EQF levels 1 and 2) and in the referencing of these qualifications to the NQF levels? What should be the responsibilities of these institutions?

Types of institutions	Should this institution be involved in the assessment of learning outcomes for basic VET qualifications?		In case of the answer YES, what should be the responsibilities of this institution in the assessment of learning outcomes for basic VET qualifications? Several answers can be chosen.
	YES	NO	
National agencies responsible for the implementation, maintenance and development of the NQFs in the countries	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Setting the rules and procedures of assessment of learning outcomes <input type="checkbox"/> Development of the tasks for assessment of learning outcomes <input type="checkbox"/> Organisation of the assessment process <input type="checkbox"/> Quality assurance of the assessment process <input type="checkbox"/> Other – please indicate:
Ministries responsible for governance of VET and lifelong learning	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Setting the rules and procedures of assessment of learning outcomes <input type="checkbox"/> Development of the tasks for assessment of learning outcomes <input type="checkbox"/> Organisation of the assessment process <input type="checkbox"/> Quality assurance of the assessment process <input type="checkbox"/> Other – please indicate:
Ministries responsible for the governance of social affairs and labour market	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Setting the rules and procedures of assessment of learning outcomes <input type="checkbox"/> Development of the tasks for assessment of learning outcomes <input type="checkbox"/> Organisation of the assessment process <input type="checkbox"/> Quality assurance of the assessment process <input type="checkbox"/> Other – please indicate:

National agencies responsible for the quality assurance in initial VET	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Setting the rules and procedures of assessment of learning outcomes <input type="checkbox"/> Development of the tasks for assessment of learning outcomes <input type="checkbox"/> Organisation of the assessment process <input type="checkbox"/> Quality assurance of the assessment process <input type="checkbox"/> Other – please indicate:
Employers organizations	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Setting the rules and procedures of assessment of learning outcomes <input type="checkbox"/> Development of the tasks for assessment of learning outcomes <input type="checkbox"/> Organisation of the assessment process <input type="checkbox"/> Quality assurance of the assessment process <input type="checkbox"/> Other – please indicate:
Trade unions	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Setting the rules and procedures of assessment of learning outcomes <input type="checkbox"/> Development of the tasks for assessment of learning outcomes <input type="checkbox"/> Organisation of the assessment process <input type="checkbox"/> Quality assurance of the assessment process <input type="checkbox"/> Other – please indicate:
Professional organizations	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Setting the rules and procedures of assessment of learning outcomes <input type="checkbox"/> Development of the tasks for assessment of learning outcomes <input type="checkbox"/> Organisation of the assessment process <input type="checkbox"/> Quality assurance of the assessment process <input type="checkbox"/> Other – please indicate:
Public bodies and organizations representing the interests of disabled persons	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Setting the rules and procedures of assessment of learning outcomes <input type="checkbox"/> Development of the tasks for assessment of learning outcomes <input type="checkbox"/> Organisation of the assessment process <input type="checkbox"/> Quality assurance of the assessment process <input type="checkbox"/> Other – please indicate:

Initial VET providers	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Setting the rules and procedures of assessment of learning outcomes <input type="checkbox"/> Development of the tasks for assessment of learning outcomes <input type="checkbox"/> Organisation of the assessment process <input type="checkbox"/> Quality assurance of the assessment process <input type="checkbox"/> Other – please indicate:
Other institutions – please indicate the title and the responsibilities			

2. What institutions should be involved in the assessment of learning outcomes for basic VET qualifications (EQF levels 1 and 2) and in the referencing of these qualifications to the NQF levels? What should be the responsibilities of these institutions?

Types of institutions	Should this institution be involved in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels?		In case of the answer YES, what should be the responsibilities of this institution in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels? Several answers can be chosen.
	YES	NO	
National agencies responsible for the implementation, maintenance and development of the NQFs in the countries	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Setting the rules and procedures of referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Organisation of the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Approval of the level of qualification <input type="checkbox"/> Supervision of the quality assurance in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Other – please indicate:

Ministries responsible for governance of VET and lifelong learning	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Setting the rules and procedures of referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Organisation of the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Approval of the level of qualification <input type="checkbox"/> Supervision of the quality assurance in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Other – please indicate:
Ministries responsible for the governance of social affairs and labour market	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Setting the rules and procedures of referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Organisation of the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Approval of the level of qualification <input type="checkbox"/> Supervision of the quality assurance in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Other – please indicate:
National agencies responsible for the quality assurance in initial VET	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Setting the rules and procedures of referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Organisation of the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Approval of the level of qualification <input type="checkbox"/> Supervision of the quality assurance in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Other – please indicate:
Tripartite bodies (on the national and sectoral level) involved in the design and approval of qualifications and occupational standards	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Setting the rules and procedures of referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Organisation of the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Approval of the level of qualification <input type="checkbox"/> Supervision of the quality assurance in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Other – please indicate:

Employers organizations	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Setting the rules and procedures of referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Organisation of the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Approval of the level of qualification <input type="checkbox"/> Supervision of the quality assurance in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Other – please indicate:
Trade unions	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Setting the rules and procedures of referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Organisation of the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Approval of the level of qualification <input type="checkbox"/> Supervision of the quality assurance in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Other – please indicate:
Professional organizations	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Setting the rules and procedures of referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Organisation of the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Approval of the level of qualification <input type="checkbox"/> Supervision of the quality assurance in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Other – please indicate:
Public bodies and organizations representing the interests of disabled persons	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Setting the rules and procedures of referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Organisation of the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Approval of the level of qualification <input type="checkbox"/> Supervision of the quality assurance in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Other – please indicate:

Initial VET providers	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Setting the rules and procedures of referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Organisation of the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Approval of the level of qualification <input type="checkbox"/> Supervision of the quality assurance in the referencing of the basic VET qualifications to the NQF levels <input type="checkbox"/> Other – please indicate:
Other institutions – please indicate the title and the responsibilities			

QUESTIONNAIRE FOR ASSESSMENT OF THE PROPOSED ASSIGNMENT MODEL OF THE EQF LEVEL 1 AND 2 QUALIFICATIONS DESIGNED FOR THE PURPOSES OF VOCATIONAL AND SOCIAL INTEGRATION

Dear Colleagues,

The goal of this survey is to assess the validity of suggested model for assignment of the qualifications designed for the purpose of vocational and social integration to the levels of the NQFs and the EQF. Your answers will be very helpful for the finalisation and testing of the suggested procedures of assignment of these qualifications.

The procedures define the ways, how to describe and structure the basic VET curricula by using learning outcomes units and how to define the level of overlapping basic VET qualifications for their assignment to the NQFs.

Please mark your chosen answers and add your comments and suggestions if needed.

Thank you for your collaboration.

Evaluation of the sufficiency of the suggested contents of assignment model

Questionnaire for the experts and practitioners involved in the assessment of competences and awarding of qualifications

Instructions for the filling of questionnaire:

1. Please read attentively all the information provided in the 1st column (in all boxes).
2. Please read attentively the information provided in each box of the 1st column separately and then mark and comment (if needed) your chosen box in the column "Answers and suggestions".

Contents of the assignment model		Answers and suggestions		
1. Qualification provider:		The indicated type of data on qualification provider is suitable and needed	I would suggest to remove this type of data, because it is not needed for assessment of competences.	I would suggest to add some types of data on qualification provider (please indicate these types in the box below):
a. Name and surname	<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>	
b. Address	<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>	
c. legal status	<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>	
d. legal representative	<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>	
e. contact data	<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>	
f. quality management system	<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>	
2. The qualification:		The indicated type of data on qualification is suitable and needed	I would suggest to remove this type of data, because it is not needed for assessment of competences.	I would suggest to add some types of data on qualification or to amend contents of indicated types of data (please indicate in the box below):
a. Title and NQF level of qualification and the title of conjuncted, linked, overlapping qualification with the corresponding NQF level	<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>	

b. Field of work and short work description	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
c. Description of the qualifications in form of modules, units and learning outcomes (incl. short information about title of qualification, field of work, short work description, NQF and EQF level, list of modules of the VET curricula)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
d. Progress of skills development and career possibilities for the graduates	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
3. The Assessment Procedure – description of :	The indicated type of data on assessment procedure is suitable and needed	I would suggest to remove this type of data, because it is not needed for assessment of competences.	I would suggest to add some types of data on assessment procedure or to amend contents of indicated types of data (please indicate in the box below):
a. Assessment methods:	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
a1. observation at work	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
a2. practical demonstration of doing specific tasks	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
b. Evaluation scheme ("occupational standards") and Assessment Criteria	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
b1. Occupational standards and learning outcomes	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
b2. Assessment Criteria: maybe LOs are described in a very detailed way so they can also be used as assessment criteria, otherwise criteria have to be defined	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	

b3. Explanation of quantifying / how to calculate threshold for passing assessment (e.g. 40% of all LOs have to be proofed, 50% of each LO has to be proved....)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
c. Examiners (e.g. 1 representative from VET provider for persons with disabilities + 1 representative from the employer)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
d. Possibilities of inspection of assessment documentation for the learner	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
e. Possibilities of lodging appeals against the results (e.g. written appeal with explanatory statement sent to general manager; meeting of learner + person of trust with trainer and at least 1 assessor; etc.)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
f. Possibilities of repetition [of parts] of the procedure Description whether particular units or modules can be assessed again and how often	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
g. Quality assurance	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
g1. Information about existing certified QM system	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
g2. Description of assessment procedure, documentation, way of getting reliable and onjective assessment results, frequency of actualisation of assessment contents / LOs	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

4. Contents of Certificate and Supplement:	The indicated type of data on contents of certificate and supplement is suitable and needed	I would suggest to remove this type of data, because it is not needed for awarding of qualification.	I would suggest to add some types of data on contents of certificate and supplement or to amend contents of indicated types of data (please indicate in the box below):
a. Name of a candidate	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
b. Title and level of acquired qualification (that one with more than 50% successfully evaluated units)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
c. Title of qualification and it's level of which a few units were successfully evaluated	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
d. Title of VET provider, signature and seal of its representative	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
e. Date of assessment	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
f. Table of EQF or NQF level descriptors (1- 4) at rear page	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
g. Supplement of certificate : short summary of the contents of the units of qualification (for both levels) in easy to understand language to make it also useful for the certificate owner, shown in the format of table with coloured fields (if unit is proved at level 2 also level 1 shall be marked)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	

Certifikat

Ime:

Naziv kvalifikacije & NOK nivo:

Pekarski pomočnik (NIVO 1 / NIVO 2)

Obseg / predmet dela:

Pomoč peku pod direktnim nadzorom (NIVO 1) / pod nadzorom (NIVO 2)

Možna delovna področja:

pekarnar, slaščičarne, picerije, kavarne, pekarnar v trgovinah

Organizacija:

Trajanje usposabljanja (kjer je potrebno):

Datum:

Dovoljenje nacionalne akreditacijske organizacije:



Dodatek

Opis kompetenc			
Modul	Vsebinski sklopi	NOK 1	NOK 2
1. Higiiena	Vsebinski sklop 1: Skrb za osebno higieno	Oseba razume, da sta osebna higiena in čistost pri delu zelo pomembni. Če osebo nekdo redno opominja, zna skrbeti za osebno higieno in čistost pri delu.	Oseba razume, da sta osebna higiena in čistost pri delu zelo pomembni. Ko dela, zna skrbeti za osebno higieno in čistost pri delu.
	Vsebinski sklop 2: Skrb za higieno na delu	Če osebo nekdo redno opominja, zna skrbeti za zahtevana čista delovna oblačila. Oseba je med delom pozorna na čistočo. Z veliko podpore zna higienično obdelovati živila.	Z nekaj podpore zna skrbeti za zahtevana čista delovna oblačila. Z nekaj podpore očisti delovno okolje. Z nekaj podpore higienično obdeluje živila.
2. Skupinsko delo	Vsebinski sklop 3: Delo v skupini	Oseba se trudi, da dobro sodeluje z drugimi. Sprejema navodila svojih nadrejenih.	Oseba sprejema različne vloge v skupini in se trudi dobro delati z drugimi. Oseba se zaveda pomena dobrega delovnega vzdušja. Sprejema navodila in kritiko od svojih nadrejenih. Poskuša se učiti iz povratnih informacij in se trudi, da pri podajanju informacij ostane stvaren.
3. Uporaba opreme in na-prav	Vsebinski sklop 4: Ravnanje z opremo in napravami	Z veliko podpore zna delati z opremo in napravami. Vedno zelo pazi, da ne poškoduje koga drugega. Opazi, ko naprava ne deluje pravilno.	Z nekaj podpore zna delati z opremo in napravami. Pazi, da se ne poškoduje ali koga drugega. Zmore obvladovati manjše težave z opremo in napravami.

4. Peka osnovnih slaščic v skladu z recepti	Vsebinski sklop 5: Priprava delovnega mesta	Z veliko podpore skrbi za higiensko delovno okolje. Z veliko podpore pripravi vse stvari, ki jih potrebuje za peko, v skladu z izbranim receptom.	Z nekaj podpore skrbi za higiensko delovno okolje. Z nekaj podpore pripravi vse stvari, ki jih potrebuje za peko, v skladu z izbranim receptom.
	Vsebinski sklop 6: Obdelava surovin	Z veliko podpore oseba surovine pravilno in higiensko obdeluje. Oseba rada dela previdno in ustrezno.	Die Person verarbeitet die meisten Rohstoffe mit Z nekaj podpore oseba surovine pravilno in higiensko obdeluje. Z nekaj podpore oseba uporabi pravilne tehnike. Z nekaj podpore oseba upošteva živilsko zakonodajo. Z nekaj podpore oseba skrbi za shranjevanje in obdelavo živil, tako da se vitamini ohranijo. Oseba rada dela previdno in ustrezno.
	Vsebinski sklop 7: Delo v skladu z receptom	Z veliko podpore oseba prebere recepte, tehta in meri količine. Z veliko podpore zna pripraviti pekarske izdelke v skladu z osnovnimi recepti. Po svojih najboljših močeh se trudi, da dela previdno in natančno, tudi ko je zelo zaposlen.	Z nekaj podpore oseba prebere recepte, tehta in meri količine. Z nekaj podpore zna pripraviti pekarske izdelke v skladu z recepti. Po svojih najboljših močeh se trudi, da dela previdno in natančno, tudi ko je zelo zaposlen ali ko mora narediti veliko peciva.
	Vsebinski sklop 8: Uporaba različnih tehnik obdelave	Z veliko podpore oseba uporablja opremo in naprave. Z veliko podpore pazi, da nikogar ne poškoduje. Z veliko podpore zna uporabljati različne vrste obdelave. Po svojih najboljših močeh se trudi, da dela previdno in natančno.	Z nekaj podpore oseba uporablja opremo in naprave. Vedno zelo pazi, da nikogar ne poškoduje. Z nekaj podpore zna uporabljati različne vrste obdelave. Po svojih najboljših močeh se trudi, da dela previdno in natančno, tudi ko je zelo zaposlen.

	Vsebinski sklop 9: Izdelava dietnih slaščic	Oseba pozna nekaj osnovnih informacij o dietnih receptih. Z veliko podpore izdeluje dietne pekarske izdelke.	Oseba pozna nekaj dietnih receptov. Z nekaj podpore izdeluje pekarske izdelke iz teh receptov.
5. Dodelava pekarskih izdelkov	Vsebinski sklop 10: Risanje osnovnih dekoracij za posebne priložnosti		Z nekaj podpore oseba nariše preproste dekoracije za različne priložnosti. Trudim se, da dela previdno in natančno.
	Vsebinski sklop 11: Izvajanje osnovnih dodelav	Z veliko podpore oseba izdeluje različne nadeve, omake, prelive in glazure za različne priložnosti. Trudi se, da dela previdno in ustrezno ter upošteva higienske predpise.	Z nekaj podpore oseba izdeluje različne nadeve, omake, prelive in glazure za različne priložnosti. Z nekaj podpore oseba uporablja različne metode za oblikovanje preprostih oblik. Trudi se, da dela previdno in ustrezno ter upošteva higienske predpise.
6. Predhodno čiščenje opreme, naprav in delovnega okolja	Vsebinski sklop 12: Predhodno čiščenje naprav in opreme	Z veliko podpore oseba pravilno razstavi naprave in opremo za čiščenje. Z veliko podpore pravilno predhodno očisti naprave in opremo v skladu z določenimi higijenskimi pravili. Z veliko podpore shrani čistila in razkužila na ustrezno mesto.	Z nekaj podpore oseba pravilno in varno razstavi naprave in opremo za čiščenje. Z nekaj podpore pravilno predhodno očisti naprave in opremo v skladu z določenimi higijenskimi pravili. Z nekaj podpore shrani čistila in razkužila na ustrezno mesto.

	Vsebinski sklop 13: Predhodno čiščenje delovnega okolja	<p>Z veliko podpore oseba pravilno pospravi živila, naprave in opremo.</p> <p>Z veliko podpore predhodno očisti delovno okolje v skladu z določenimi higienskimi pravili.</p> <p>Z veliko podpore shrani čistila in razkužila na ustrezno mesto.</p> <p>Razume sezname in vpiše svoje ime in čas čiščenja.</p>	<p>Oseba pravilno pospravi živila, naprave in opremo.</p> <p>Z nekaj podpore predhodno očisti delovno okolje v skladu z določenimi higienskimi pravili.</p> <p>Z nekaj podpore shrani čistila in razkužila na ustrezno mesto.</p> <p>Razume sezname in vpiše svoje ime in čas čiščenja.</p>
	Vsebinski sklop 14: Ravnanje z odpadki	<p>Oseba razume pomembnost pravilnega ločevanja in odstranjevanja odpadkov.</p> <p>Z veliko podpore odvzame ločene odpadke v ustrezne kontejnerje za odpadke.</p>	<p>Varovanje okolja se osebi zdi zelo pomembno.</p> <p>Z nekaj podpore oseba ločuje različne vrste materialov in ločene odpadke pravilno odvzame v ustrezne kontejnerje.</p>
7. Zaključek dela	Vsebinski sklop 15: Shranjevanje živil in pekarskih izdelkov	<p>Oseba razume pomen pravilnega shranjevanja surovin in pekarskih izdelkov.</p> <p>Z veliko podpore pravilno shrani živila in slaščice.</p>	<p>Oseba razume pomen pravilnega shranjevanja surovin in pekarskih izdelkov.</p> <p>Prepozna pokvarjena živila.</p> <p>Z nekaj podpore pravilno shrani živila in slaščice.</p>
	Vsebinski sklop 16: Čiščenje prostora za shranjevanje	<p>Oseba razume, da mora biti prostor za shranjevanje čist.</p> <p>Z veliko podpore pravilno očisti prostor za shranjevanje.</p>	<p>Oseba razume, da mora biti prostor za shranjevanje čist.</p> <p>Z nekaj podpore pravilno očisti prostor za shranjevanje.</p>

	Vsebinski sklop 17: Ocenjevanje mojega dela	Oseba razume pomembnost učenja in izboljševanja kakovosti svojega dela. Skupaj s svojim nadrejenim oceni kakovost svojega dela in ugotovi, česa se mora še naučiti.	Oseba je zagnana, da izboljša kvaliteto svojega dela. Z nekaj podpore izpolni seznam dnevnega dela. Po svojih najboljših močeh sprejema povratne informacije o svojem delu. Z nekaj podpore oceni kakovost svojega dela. Z nekaj podpore oblikuje učni načrt.
8. Prodaja	Vsebinski sklop 18: Predstavitev izdelkov	Oseba se trudi, da izdelke lepo predstavi. Z veliko podpore izdelke lepo uredi in pri tem upošteva higienske predpise.	Oseba se zaveda, da je način predstavitve izdelkov pomemben. Z nekaj podpore izdelke lepo uredi in pri tem upošteva higienske predpise. Opazim, če izdelki niso v redu.
	Vsebinski sklop 19: Komuniciranje s strankami	Oseba s strankami govori prijazno in vljudno, tudi kadar se pritožujejo. Z veliko podpore lahko strankam navede in jim svetuje o naših glavnih izdelkih ter zna pomagati pri prodaji izdelkov.	Oseba s strankami govori prijazno in vljudno, tudi kadar se pritožujejo. Razume, da je kritika pomaga pri izboljšavi kvalitete dela. Z nekaj podpore lahko strankam navede in jim svetuje o vseh naših izdelkih ter pozna glavne sestavine, uporabljene v izdelku. Z nekaj podpore pomaga pri prodaji izdelkov.
	Vsebinski sklop 20: Ravnanje z denarjem	Z veliko podpore oseba izvaja preproste izračune s kalkulatorjem, sprejme gotovino in vrne pravilni preostanek. Oseba je z denarjem zelo previdna.	Z nekaj podpore oseba izvaja preproste izračune. Z nekaj podpore oseba sprejme gotovino in vrne pravilni preostanek ter izpiše pravilni račun. Oseba je z denarjem zelo previdna.

Certifikat

Ime:

Naziv kvalifikacije & NOK nivo:

Pomočnik natakarija (NIVO 1/ NIVO 2)

Obseg / predmet dela:

Pomoč natakariju pod direktnim nadzorom (NIVO 1) / pod nadzorom (NIVO 2)

Možna delovna področja:

čajnice, kavarne, slaščičarne, picerije, restavracije

Organizacija:

Trajanje usposabljanja (kjer je potrebno):

Datum:

Dovoljenje nacionalne akreditacijske organizacije:



Dodatek

Opis kompetenc		Opis kompetenc	
Modul	Vsebinski sklopi	NOK 1	NOK 2
1. Hygiene	Vsebinski sklop 1: Vzdrževanje osebne higiene pri delu	Oseba razume, da sta zdravje in osebna čistoča zelo pomembna pri delu z živili, pripomočki in gosti. Ob veliko podpore in enostavnih navodilih vzdržuje osebno higieno in urejenost.	Oseba razume, da sta zdravje in osebna čistoča zelo pomembna pri delu z živili, pripomočki in gosti. Ob občasnih podpori vzdržuje osebno higieno in urejenost.
	Vsebinski sklop 2: Vzdrževanje čiste delovne površine in drobnega inventarja	Oseba razume in je pozorna na higieno delovnega okolja in pripomočkov. Ob veliko podpore in enostavnih navodilih vzdržuje čiste delovne površine in inventar.	Oseba razume in je pozorna na higieno delovnega okolja in pripomočkov. Ob občasnih podpori vzdržuje čiste delovne površine in inventar.
2. Varno delo	Vsebinski sklop 3: Poznavanje osnovnih pravil za varno delo z živili	Oseba razume in je pozorna na higieno pri delu z živili. Ob veliko podpore in enostavnih navodilih varno ravna z živili.	Oseba razume in je pozorna na higieno pri delu z živili. Ob občasnih opozorilih varno ravna z živili.
	Vsebinski sklop 4: Ravnanje v skladu z osnovami za varno delo	Oseba se zaveda kako pomembna je varnost pri delu s stroji in drugimi pripomočki. Ob veliko podpore in enostavnih navodilih oseba skrbi za svojo varnost ter varnost sodelavcev in gostov.	Oseba se zaveda kako pomembna je varnost pri delu s stroji in drugimi pripomočki. Ob občasnih opozorilih oseba skrbi za svojo varnost ter varnost sodelavcev in gostov.

3. Osebna urejenost in urejenost delovnega okolja	Vsebinski sklop 5: Vzdrževanje osebne urejenosti in priprava delovnega okolja za delo	Oseba se zaveda, da je pomembno, da pripravi sebe in delovno okolje za delo v strežbi oziroma opravi ostala pomožna dela. Oseba se samostojno pripravi na delo.	Oseba se zaveda, da je pomembno, da pripravi sebe in delovno okolje za delo v strežbi oziroma opravi ostala pomožna dela. Ob veliko podpore in enostavnih navodilih se oseba pripravi na delo.
	Vsebinski sklop 6: Priprava in vzdrževanje urejenega prostora za goste	Ob občasni podpori oseba pripravi, uredi in vzdržuje prostor za goste.	Ob veliko podpore in enostavnih navodilih oseba pripravi, uredi in vzdržuje prostor za goste.
4. Uporaba pripomočkov in naprav	Vsebinski sklop 7: Prepoznavanje in uporaba naprav, pripomočkov in drobnega inventarja	Ob občasni podpori oseba uporablja naprave, pripomočke in drobni inventar.	Ob veliko podpore in enostavnih navodilih oseba uporablja naprave, pripomočke in drobni inventar.
5. Surovine in napitki	Vsebinski sklop 8: Prepoznavanje in uporaba surovin za vroče in hladne napitke	Oseba prepozna surovine za pripravo napitkov. Ob občasni podpori in preprostih navodilih oseba primerno rokuje s surovinami.	Oseba prepozna surovine za pripravo napitkov. Ob veliko podpore in preprostih navodilih oseba primerno rokuje s surovinami.
6. Komunikacija	Vsebinski sklop 9: Komunikacija s sodelavci	Ob občasni podpori se oseba zaveda svojih pravic in dolžnosti v delovnem timu. Upošteva navodila nadrejenega.	Ob veliko podpore in enostavnih navodilih se oseba zaveda svojih pravic in dolžnosti v delovnem timu. Upošteva navodila nadrejenega.
	Vsebinski sklop 10: Komunikacija z gosti	Ob občasni podpori oseba primerno komunicira z gosti.	Ob veliko podpore in enostavnih navodilih oseba primerno komunicira z gosti.

Certifikat

Ime:

Naziv kvalifikacije & NOK nivo:

Kuhinjski pomočnik (NIVO 1) / Kuharski pomočnik (NIVO 2)

Obseg / predmet dela:

Pomoč kuharju pod direktnim nadzorom (NIVO 1) / pod nadzorom (NIVO 2)

Možna delovna področja:

trgovska in skupna gostinska podjetja, kot so menze v podjetjih, šolah in bolnišnicah;
strukturiranih hotelih ali manjših gostinskih obratih, kot so restavracije, picerije in manjše
restavracije na splošno

Organizacija:

Trajanje usposabljanja (kjer je potrebno):

Datum:

Dovoljenje nacionalne akreditacijske organizacije :

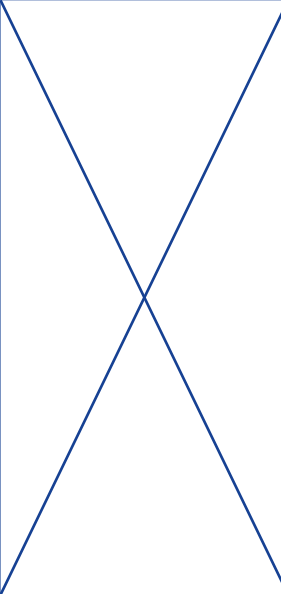


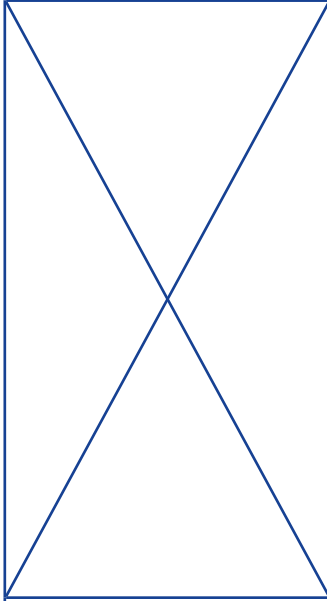
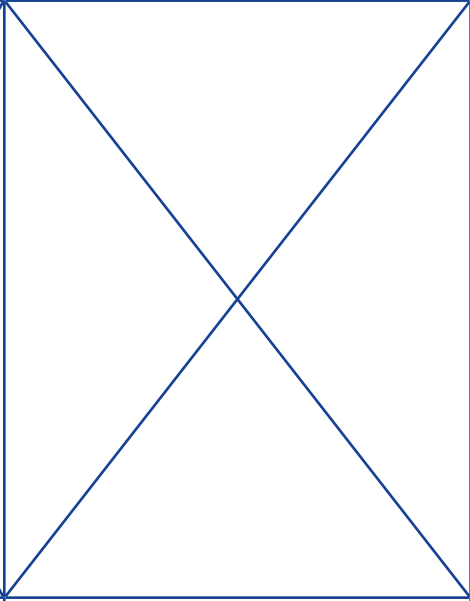
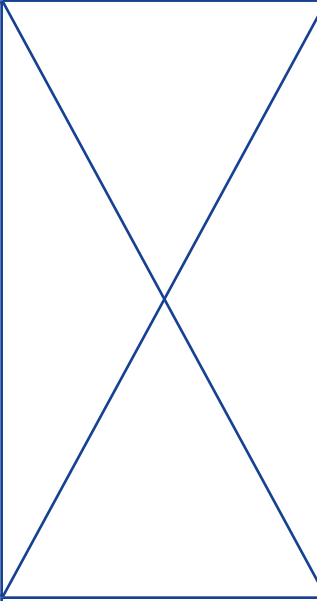
Dodatek

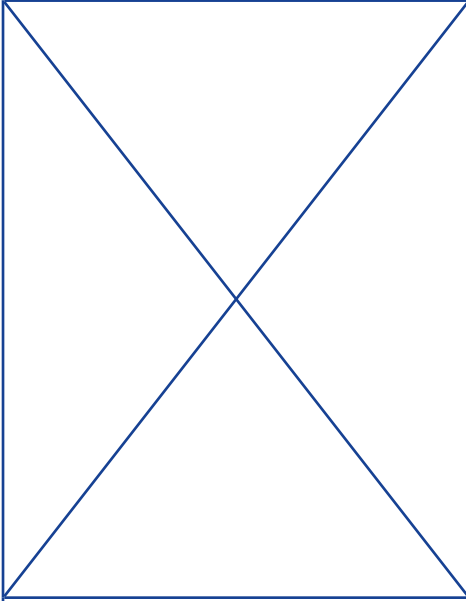
Opis kompetenc		
Modul	Vsebinski sklopi	NOK 1
1. Osebnostna higiena in čistoča delovnega okolja	Vsebinski sklop 1: Pravilno ravnanje ob prisotnosti simptomov boleznih/infekcij	NOK 2 Oseba razume, da svojega dela ne sme opravljati, ko ima nalezljive bolezni. Zaveda se, da je pomembno, da si po kihanju in/ali kašljanju umije in razkuži roke. Ve, mora svojega mentorja/nadrejenega obvestiti, ko ima rane na rokah. Če osebo nekdo redno opominja, zna skrbeti za vse te stvari.
	Vsebinski sklop 2: Skrb za osebno higieno	Oseba razume, da je osebna higiena in čistoča delovnega okolja pomembna. Če osebo nekdo redno in pogosto opominja, zna skrbeti za vse te stvari.
	Vsebinski sklop 3: Čista delovna oblačila in čevlji	Oseba se zaveda, da si mora obleči ustrezna čista in zlikana oblačila in čiste in ustrezne čevlje. Če osebo nekdo redno opominja, zna skrbeti za vse te stvari.
	Vsebinski sklop 4: Ohranjanje čistoče delovnega okolja	Oseba se zaveda, da je potrebno ohranjanje delovna območja čista in razkužiti vse površine v kuhinji. Izbere ustrezno vrsto in količino čistil in razkužil za ohranjanje higiene delovnega okolja in inventarja. Pravilno ročno pere različne vrste krožnikov, posode, ponev, pribora, kozarcev itd. Napolni in izprazni pomivalni stroj.
		Oseba se zaveda, da si mora obleči ustrezna čista in zlikana oblačila in čiste in ustrezne čevlje. Če osebo nekdo redno opominja, zna skrbeti za vse te stvari. Z nekaj podpore in nadzora skrbi za vse te stvari.

2. Shranjevanje, zaščita in konzerviranje živil	Vsebinski sklop 5: Shranjevanje hrane	Če osebo nekdo redno in pogosto opominja, zna skrbeti za vse te stvari.	Napolni in izprazni pomivalni stroj. Z nekaj podpore skrbi za vse te stvari.
Vsebinski sklop 6: Zaščita hrane	Oseba razume, da je zelo pomembno vso hrano zaščititi pred različnimi onesnaževali. Razume, da obstajajo splošna pravila za preprečevanje okužbe, da si mora pri stiku s hrano vedno umiti roke, preden začne pripravljati hrano in po vsaki preinitvi. Če osebo nekdo redno opominja, zna pravilno zaščititi hrano	Oseba se zaveda, da je pomembno, da hrano shranjuje na policah ali čistih regalih. Oseba razume, da je pomembno, da so prostori za shranjevanje hrane dobro prezračevani in osvetljeni in zaščiteni pred kapljanjem s stropa Oseba se zaveda, da je osnovno pravilo za shranjevanje hrane, da topla hrana ostane topla in mrzla hrana ostane mrzla. Če osebo nekdo redno in pogosto opominja, zna skrbeti za vse te stvari.	Oseba se zaveda, da je pomembno, da so prostori za shranjevanje hrane dobro prezračevani in osvetljeni in zaščiteni pred kapljanjem s stropa Oseba se zaveda, da je pomembno, da je treba pokvarljiva in potencialno nevarna živila, ki se hitro okužijo, treba shraniti na določeni temperaturi. Z nekaj podpore skrbi za vse te stvari in pravilno shranjuje hrano.
			Oseba razume, da je zelo pomembno vso hrano zaščititi pred različnimi onesnaževali. Razume, da obstajajo splošna pravila za preprečevanje okužbe, da si mora pri stiku s hrano vedno umiti roke, preden začne pripravljati hrano in po vsaki preinitvi. Z nekaj podpore skrbi za vse te stvari in pravilno shranjuje hrano.

	Vsebinski sklop 7: Priprava hrane	<p>Oseba razume, da je hrana posebej dovzetna za okužbo med pripravo jedi; zato je zelo pomembno, da izvaja postopke higijene oseb.</p> <p>Razume, da se kuhanje, ki je zelo pomemben del priprave hrane, uporablja tudi za konzerviranje hrane.</p> <p>Z nekaj podpore skrbi za vse te stvari in pravilno pripravi hrano.</p>	<p>Oseba razume, da je hrana posebej dovzetna za okužbo med pripravo jedi; zato je zelo pomembno, da izvaja postopke higijene oseb.</p> <p>Razume, da se kuhanje, ki je zelo pomemben del priprave hrane, uporablja tudi za konzerviranje hrane.</p> <p>Z nekaj podpore skrbi za vse te stvari in pravilno pripravi hrano.</p>
3. Pravilna obdelava živil	Vsebinski sklop 8: Varna obdelava živil	<p>Oseba razume osnovna načela za preprečevanje okužbe hrane na delovnem mestu, kjer se pripravljajo živila.</p> <p>Pozna vse možnosti za okužbo hrane.</p> <p>Ve zakaj, kdaj in kako si pravilno opere roke.</p> <p>Če osebo nekdo redno in pogosto opominja, zna varno obdelovati živila.</p>	<p>Oseba razume osnovna načela za preprečevanje okužbe hrane na delovnem mestu, kjer se pripravljajo živila.</p> <p>Pozna vse možnosti za okužbo hrane.</p> <p>Ve zakaj, kdaj in kako si pravilno opere roke.</p> <p>Zaveda se, da je pomembno, da se hrana dovolj dolgo kuha, da se tako zagotovi, da so vsi deli skuhani.</p> <p>Če osebo nekdo redno opominja, zna skrbeti za vse te stvari.</p>
	Vsebinski sklop 9: Obdelava živil	<p>Oseba razume, da minimalne oblike priprave živil, vključujejo pranje, lupljenje, rezanje, iztiskanje soka in odstranjevanje neužitnih delov.</p> <p>Ko delam z jajci, surovim mesom ali ribami in odtaljenimi živali je izredno previden.</p> <p>Ve, kako pravilno opravi in očisti različna živila.</p> <p>Pod rednim nadzorom skrbi za vse te stvari.</p>	<p>Pod rednim nadzorom oseba pripravi cvrto hrano, hrano na žaru in</p> <p>Oseba pripravi škrobne izdelke, pripravi in skuha sadje in zelenjavo za tople in hladne jedi.</p> <p>Oseba pripravi tople in hladne sendviče, zavitke in nadeve.</p>

4. Pravilna uporaba opreme in strojev	Vsebinski sklop 10: Upravljanje gostinske opreme in strojev	<p>Pod direktnim nadzorom upravlja gostinsko opremo in stroje.</p> <p>Oseba razume, kako izbrati, pravilno uporabljati in skrbeti za majhno ročno orodje in pripomočke.</p> <p>Oseba je pozorna, da ravna z gostinsko opremo in stroji, na način, da se preprečijo opekline in oparine.</p>	<p>Z nekaj podpore skrbi za vse te stvari in pravilno pripravi hrano.</p> <p>Oseba razume, kako izbrati, pravilno uporabljati in skrbeti za majhno ročno orodje in pripomočke.</p> <p>Oseba je pozorna, da ravna z gostinsko opremo in stroji, na način, da se preprečijo opekline in oparine.</p>
5. Pravilno čiščenje orodij, pripomočkov, opreme, strojev in pekarne	Vsebinski sklop 11: Varno čiščenje običajnih orodij, pripomočkov, opreme, strojev in pekarne	<p>Z veliko podpore oseba ustrezno pregleda in očisti kuhinjske pripomočke, opremo in naprave.</p> <p>Razume, kako ustrezno razstaviti in sestaviti opremo.</p> <p>Če osebo nekdo redno in pogosto opominja, zna skrbeti za vse te stvari.</p>	<p>Z nekaj podpore oseba ustrezno pregleda in očisti kuhinjske pripomočke, opremo in naprave.</p> <p>Razume, kako ustrezno razstaviti in sestaviti opremo.</p> <p>Če osebo nekdo redno opominja, zna skrbeti za vse te stvari.</p>
6. Delo z osnovnimi recepti	Vsebinski sklop 12: Priprava predjedi		<p>Oseba je pozorna na pripravo sestavin, opreme in orodij.</p> <p>Oseba razume, kako uporabljati tehnike, priprave, krašenja, dekoriranja in predstavitev toplih in hladnih predjedi.</p> <p>Če osebo nekdo redno nadzoruje, zna skrbeti za vse te stvari.</p>

	Vsebinski sklop 13: Priprava testenin		<p>Oseba je pozorna na pripravo sestavin, opreme in orodij.</p> <p>Pripravi glavne jedi iz testenin in riža.</p> <p>Pripravi kreme in žametne omake.</p> <p>Pripravi v pečici kuhane enolončnice in sufleje.</p> <p>Z veliko podpore zna pravilno pripraviti vse te navedene jedi.</p>
	Vsebinski sklop 14: Priprava glavnih mesnih jedi		<p>Oseba je pozorna na pripravo sestavin, opreme in orodij.</p> <p>Pripravi glavne in najbolj običajne jedi iz konjskega, govejega, telečjega, svinjskega, in perutninskega mesa iz nacionalne, regionalne in mednarodne kuhinje.</p> <p>Pozna značilnosti zelenjavnih in stročjih menijev.</p> <p>Pozna tehnike priprave in kuhanja prilog, tako kuhanih kot surovih.</p> <p>Z veliko podpore zna pripraviti vse te navedene jedi.</p>
	Vsebinski sklop 15: Priprava glavnih ribjih jedi		<p>Oseba je pozorna na pripravo sestavin, opreme in orodij.</p> <p>Nadzoruje kakovost izdelka, tako svežega kot zamrznjenega.</p> <p>Pripravi glavne in najbolj običajne jedi iz rib, rakov in školjk iz nacionalne, regionalne in mednarodne kuhinje.</p> <p>Z veliko podpore zna pripraviti glavne jedi iz rib.</p>

	Vsebinski sklop 16: Priprava sladice		<p>Oseba je pozorna na pripravo sestavin, opreme in orodij.</p> <p>Nadzoruje kakovost sestavin.</p> <p>Pozna sestavine za pripravo svežega in suhega drobnega peciva.</p> <p>Pripravi testo za osnovno pecivo iz listnatega testa, kuhanega testa, biskvit in kremne mini sladice iz listnatega testa, bavarsko kremo, parfeje, peciva in sladke suhe piškote.</p> <p>Z veliko podpore zna pripraviti našete sladice.</p>
--	---	--	---

Certifikat

Ime:

Naziv kvalifikacije & NOK nivo:

Pomočnik v tekstilnem sektorju (NIVO 1 / NIVO 2)

Obseg / predmet dela:

Pomoč pri šivalnih delih pod direktnim nadzorom (NIVO 1) / pod nadzorom (NIVO 2)

Možna delovna področja:

organizacije, ki izdelujejo tekstilne izdelke. Povsod, kjer je potrebna pomoč pri šivalnih delih.

Organizacija:

Trajanje usposabljanja (kjer je potrebno):

Datum:

Dovoljenje nacionalne akreditacijske organizacije :



Dodatek

Opis kompetenc		
Modul	Vsebinski sklopi	NOK 1
1. Rezanje in odstranjevanje delov vzorca	Vsebinski sklop 1: Priprava delovnega mesta	NOK 2 Z nekaj podpore zna pripraviti rezalno mizo. in izbrati pravilno opremo za nalogo. Oseba zna pravilno uporabljati tehnične izraze za pripravo delovnega mesta.
	Vsebinski sklop 2: Razporejanje blaga	Z nekaj podpore zna izbrati blago za rezanje in razprostreti en ali več slojev blaga. Z nekaj podpore zna opaziti očitne napake v tkanju in jih označiti. Zna prepoznati napačne barve. Zna pravilno uporabljati tehnične izraze za ravnanje z blagom.
	Vsebinski sklop 3: Razporejanje delov vzorca za rezanje	Razume, da napačno razporejanje delov vzorca povzroči napačno šivanje in da lahko to povzroči stroške za organizacijo. Z nekaj podpore lahko ustvari preprosto razporeditev rezanja. Zna pravilno uporabljati tehnične izraze, povezane z razporeditvijo rezanja.
	Vsebinski sklop 4: Rezanje preprostih kosov in zaznamovanje	Razume, da napačno rezanje delov vzorca povzroči napačno šivanje in da lahko to povzroči stroške za organizacijo. Z nekaj podpore zna narediti grob rez za preproste vzorce in jih zaznamovati. Z nekaj podpore zna narediti fini rez za preproste vzorce z različno opremo za rezanje in na enem ali dveh slojih blaga. Z nekaj podpore pazi, da ne poškoduje sebe ali koga drugega. Z nekaj podpore zna prepoznati, če je kaj narobe z opremo za rezanje. Zna pravilno uporabljati tehnične izraze, povezane z rezanjem in zaznamovanjem.

	Vsebinski sklop 5: Označevanje delov vzorca	<p>Ve, da napačno označevanje delov vzorca povzroči napačno šivanje in da lahko to povzroči stroške za organizacijo.</p> <p>Z veliko podpore zna označevati dele vzorcev.</p> <p>Pozna nekaj tehničnih izrazov, ki se uporabljajo za označevanje.</p>	<p>Razume, da napačno označevanje delov vzorca povzroči napačno šivanje in da lahko to povzroči stroške za organizacijo.</p> <p>Z veliko podpore zna označevati dele vzorcev.</p> <p>Zna pravilno uporabljati tehnične izraze, ki se uporabljajo za označevanje.</p>
2. Pritrjevanje delov vzorca	Vsebinski sklop 6: Pritrjevanje delov vzorca	<p>Ve, da neustrezno pritrdjevanje delov vzorca povzroči, da je izdelek slabše kvalitete.</p> <p>Z veliko podpore zna pripraviti likalnik in delovni prostor za pritrdjevanje.</p> <p>Ve, da ne sme sam spreminjati nastavitev opreme za likanje.</p> <p>Z veliko podpore zna pritrdjevati dele vzorcev.</p> <p>Z veliko podpore pozna pravila za varnost pri delu, povezana s pritrdjevanjem delov vzorca in jih zna upoštevati.</p> <p>Pozna nekaj tehničnih izrazov, ki se uporabljajo za pritrdjevanje delov vzorca.</p>	<p>Razume, da neustrezno pritrdjevanje delov lahko povzroči stroške za organizacijo.</p> <p>Z nekaj podpore zna pripraviti likalnik in delovni prostor za pritrdjevanje.</p> <p>Z nekaj podpore zna opremo za pritrdjevanje ustrezno sestaviti.</p> <p>Ve, da ne sme sam preminjati nastavitev opreme za likanje.</p> <p>Z nekaj podpore zna pritrdjevati dele vzorcev.</p> <p>Z nekaj podpore pozna pravila za varnost pri delu, povezana s pritrdjevanjem delov vzorca in jih zna upoštevati.</p> <p>Zna pravilno uporabljati tehnične izraze, ki se uporabljajo za pritrdjevanje delov vzorca.</p>
3. Šivalne in pomožne naloge	Vsebinski sklop 7: Priprava opletnega šivalnega stroja	<p>Oseba ve, da je priprava opletnega šivalnega stroja zanj prezahtevna.</p> <p>Pusti, da to nalogo opravi drugi.</p> <p>Z veliko podpore prepozna, ko šivalni stroj ne deluje pravilno.</p> <p>Opletni šivalni stroj uporablja samo, ko mu to kdo naroči.</p>	<p>Oseba razume, zakaj je priprava opletnega šivalnega stroja zanj prezahtevna.</p> <p>Pusti, da to nalogo opravi drugi.</p> <p>Z nekaj podpore zna zamenjati šivalno nit.</p> <p>Z vnekaj podpore pozna pravila za varnost pri delu, povezana s pripravov šivalnega stroja in jih zna upoštevati.</p> <p>Z nekaj podpore prepozna, ko šivalni stroj ne deluje pravilno.</p> <p>Opletni šivalni stroj uporablja samo, ko mu to kdo naroči.</p>

	<p>Vsebinski sklop 8: Priprava šivalnega stroja za dvojne šive:</p>	<p>Z veliko podpore zna pripraviti šivalni stroj za dvojne šive. Z veliko podpore zna zamenjati zgornjo nit in spremeniti nekaj nastavitvev. Z veliko podpore prepozna, ko šivalni stroj ne deluje pravilno. Z veliko podpore pozna pravila za varnost pri delu, povezana s pripravo šivalnega stroja in jih zna upoštevati. Šivalni stroj za dvojne šive oseba uporablja samo, ko ji to kdo naroči.</p>	<p>Razume, da neustrezna priprava šivalnega stroja za dvojne šive lahko povzroči stroške za organizacijo. Z nekaj podpore zna pripraviti šivalni stroj za dvojne šive. Z nekaj podpore prepozna, ko šivalni stroj ne deluje pravilno. Šivalni stroj za dvojne šive oseba uporablja samo, ko ji to kdo naroči.</p>
--	--	--	--

	Vsebinski sklop 9: Razporeditev orodij in pripomočkov	Z veliko podpore zna izbrati prava orodja in pripomočke ter jih pravilno razporediti. Pozna orodja in pripomočke za šivanje in zna naštetih nekaj njihovih imen.	Z nekaj podpore zna izbrati prava orodja in pripomočke ter jih pravilno razporediti. Pozna orodja in pripomočke za šivanje in zna naštetih nekaj njihovih imen. Ve, za kaj se uporabljajo in kako jih uporabljati.
	Vsebinski sklop 10: Razporejanje šivalnih materialov	Z veliko podpore zna izbrati prave šivalne materiale ter jih pravilno razporediti. Z veliko podpore zna zelo paziti na šivalni material. Pozna nekaj tehničnih izrazov, povezanih s šivalnimi materiali.	Z nekaj podpore zna izbrati prave šivalne materiale ter jih pravilno razporediti. Z nekaj podpore zna zelo paziti na šivalni material. Zna pravilno uporabljati tehnične izraze, ki so povezani s šivalnimi materiali.
	Vsebinski sklop 11: Prilagajanje delovnega stola	Z veliko podpore ve, da je pomembno, da svoj stol pravilno prilagodi. Razume, da je nepravilno sedenje zelo nezdravo. Z veliko podpore zna pravilno prilagoditi svoj stol. Ko sedi, zna oseba povedati, ali je njen stol pravilno prilagojen.	Razume, da neustrezna prilagoditev delovnega stola lahko povzroči stroške negativne posledice. Z nekaj podpore zna pravilno prilagoditi svoj stol. Ko sedi, zna oseba povedati, ali je njen stol pravilno prilagojen.
	Vsebinski sklop 12: Izvajanje šivalnih nalog	Pozna nekaj šivalnih strojev, pripomočkov, tehnik šivanja in nekaj tehničnih izrazov, povezanih s šivanjem in ve zakaj in kako se uporabljajo. Ve, da je pomembno, da so šivi kakovostni. Z veliko podpore zna ločiti med kakovostnim in nekovostnim šivom. Z veliko podpore zna uporabljati nekaj tehnik šivanja. Z veliko podpore zna upoštevati pravila za varnost pri delu, povezana s šivanjem. Pozna nekaj tehnik šivanja in nekaj tehničnih izrazov, povezanih s šivanjem.	Pozna različne šivalne stroje, pripomočke, tehnike šivanja in nekaj tehničnih izrazov, povezanih s šivanjem in ve zakaj in kako se uporabljajo. Ve, da mora delati kakovostne šive. Z nekaj podpore zna ločiti med kakovostnim in nekovostnim šivom. Z nekaj podpore zna uporabljati nekaj tehnik šivanja. Z nekaj podpore zna upoštevati pravila za varnost pri delu, povezana s šivanjem. Pozna nekaj tehnik šivanja in nekaj tehničnih izrazov, povezanih s šivanjem.

	Vsebinski sklop 13: Izvajanje pomožnih nalog	<p>Ve, da so pomožne naloge enako pomembne kot šivalne naloge.</p> <p>Z veliko podpore zna opravljati pomožne naloge.</p> <p>Pozna nekaj tehničnih izrazov, povezanih z izvajanjem pomožnih nalog.</p>	<p>Razume, da so pomožne naloge enako pomembne kot šivalne naloge.</p> <p>Z nekaj podpore zna opravljati pomožne naloge, kot je potrebno.</p> <p>Zna pravilno uporabljati tehnične izraze, ki so povezani z izvajanjem pomožnih nalog.</p>
4. Čiščenje in vzdrževanje strojev	Vsebinski sklop 14: Čiščenje in vzdrževanje strojev	<p>Ve, da čiščenje in vzdrževanje strojev omogoča, da ti pravilno delujejo.</p> <p>Z veliko podpore zna izbrati prave pripomočke za čiščenje in vzdrževanje strojev.</p> <p>Z veliko podpore zna očistiti in vzdrževati stroje.</p> <p>Z veliko podpore zna upoštevati pravila za varnost pri delu.</p> <p>Pozna nekaj tehničnih izrazov, povezanih s čiščenjem in vzdrževanjem strojev.</p>	<p>Razume, zakaj je čiščenje in vzdrževanje strojev pomembno.</p> <p>Razume, da nepravilno ali neredno opravljanje nalog povzroči negativne posledice.</p> <p>Z nekaj podpore zna izbrati prave pripomočke za čiščenje in vzdrževanje strojev.</p> <p>Z nekaj podpore zna očistiti in vzdrževati stroje.</p> <p>Z vnekaj podpore zna upoštevati pravila za varnost pri delu.</p> <p>Zna pravilno uporabljati tehnične izraze, ki so povezani s čiščenjem in vzdrževanjem strojev.</p>

5. Izvajanje vmesnega likanja in zaključnih likalnih del	Vsebinski sklop 15: Izvajanje vmesnega likanja in zaključnih likalnih del	<p>Zna razložiti, kaj je vmesno likanje in zaključno likanje.</p> <p>Ve, da je dobra kakovost likanja povezana z dejavniki likanja.</p> <p>Z veliko podpore zna pripraviti in pravilno uporabljati parni likalnik.</p> <p>Z veliko podpore zna izbrati prave pripomočke za likanje in jih pravilno uporabljati.</p> <p>Z veliko podpore zna izvajati vmesno in zaključno likanje.</p> <p>Z veliko podpore zna upoštevati pravila za varnost pri delu.</p> <p>Pozna nekaj tehničnih izrazov, povezanih z likanjem.</p>	<p>Razume, da obstaja razlika med vmesnim in končnim likanjem.</p> <p>Razume, da je dobra kakovost likanja povezana z dejavniki likanja.</p> <p>Z nekaj podpore pripravi in pravilno uporablja opremo za likanje.</p> <p>Z nekaj podpore zna izbrati prave pripomočke za likanje in jih pravilno uporabljati.</p> <p>Z nekaj podpore zna izvajati vmesno in zaključno likanje.</p> <p>Z nekaj podpore zna upoštevati pravila za varnost pri delu.</p> <p>Zna pravilno uporabljati tehnične izraze, ki so povezani z likanjem.</p>
6. Ustrezno ravnanje z materialom med obdelavo	Vsebinski sklop 16: Ustrezno ravnanje z materialom med obdelavo	<p>Die Person kennt einige Faserarten.</p> <p>Pozna nekaj podrobnosti o različnih vrstah vlaken in o izdelavi.</p> <p>Ve, da imajo materiali različne lastnosti.</p> <p>Z veliko podpore zna prepoznati različne vrste blaga in z materialom ustrezno ravnati.</p> <p>Pozna nekaj tehničnih izrazov, povezanih z materiali in njihovimi lastnostmi.</p>	<p>Zna razložiti glavno razliko med naravnimi in sintetičnimi vlakni.</p> <p>Zna razložiti katere vrste vlaken se uporabljajo v tkaninah.</p> <p>Zna razložiti, da imajo materiali različne lastnosti.</p> <p>Z nekaj podpore zna prepoznati različne vrste blaga in z materialom ustrezno ravnati.</p> <p>Zna uporabljati delovne tehnike, ki ustrezajo materialom.</p> <p>Zna uporabljati tehnične izraze, ki so povezani z materiali.</p>

7. Socialno in neodvisno vedenje med delom	Vsebinski sklop 17: Socialno vedenje med delom	<p>Ve, da obstaja razlika med socialnim in manj socialnim vedenjem.</p> <p>Zna naštet delo, pri katerih je pomembno, da se socialno vede.</p> <p>Zna naštet delo, pri katerih ni tako pomembno, da se socialno vede.</p> <p>Z veliko podpore zna prepoznati, če se vede socialno ali ne.</p> <p>Z veliko podpore oseba lahko prepozna, katere vrste nalog so zanj primerne in katere ne.</p> <p>Z veliko podpore se zna učiti v skupini ali sodelovati z drugimi.</p> <p>Z veliko podpore zna drugim postavljati vprašanja in drugim govoriti o sebi.</p> <p>Z veliko podpore oseba lahko prepozna, kdaj drugi potrebujejo pomoč in jim pomaga.</p> <p>Z veliko podpore zna sprejeti kritiko in se trudi, da ustrezno ravna.</p> <p>Z veliko podpore zna podati kritiko na prijazen način.</p> <p>Z veliko podpore se zna na delu vesti socialno.</p> <p>Z veliko podpore zna spoštovati avtoriteto nadrejenega.</p> <p>Z veliko podpore zna spoštovati ostale in se na delu vesti prijazno.</p>	<p>Razume, da obstaja razlika med socialnim in manj socialnim vedenjem.</p> <p>Razume pri katerih delih je pomembno, da se socialno vede in pri katerih socialno vedenje ni tako pomembno.</p> <p>Z nekaj podpore zna prepoznati, če se vede socialno ali ne.</p> <p>Z nekaj podpore oseba lahko prepozna, katere vrste nalog so zanj primerne in katere ne.</p> <p>Z nekaj podpore se oseba zna učiti v skupini ali sodelovati z drugimi.</p> <p>Z nekaj podpore zna drugim postavljati vprašanja in drugim govoriti o sebi.</p> <p>Z nekaj podpore oseba lahko prepozna, kdaj drugi potrebujejo pomoč in jim pomaga.</p> <p>Z nekaj podpore zna sprejeti kritiko in se trudi, da ustrezno ravna.</p> <p>Z nekaj podpore zna podati kritiko na prijazen način.</p> <p>Z nekaj podpore se zna na delu vesti socialno.</p> <p>Z nekaj podpore zna spoštovati avtoriteto nadrejenega.</p> <p>Z nekaj podpore zna spoštovati ostale in se na delu vesti prijazno.</p>
---	---	--	--

	Vsebinski sklop 18: Neodvisno vodenje na delu	<p>Ve, da obstaja razlika med neodvisnimi in odvisnimi nalogami.</p> <p>Z veliko podpore zna prepoznati, katere naloge dela neodvisno in kdaj potrebuje pomoč.</p> <p>Z veliko podporo lahko oseba ugotovi, kaj mora storiti, ali se naučiti, da postane bolj neodvisna.</p> <p>Z veliko podporo oseba ve, da se mora naučiti nalogo opraviti neodvisno in da mora biti naloga opravljena kvalitetno.</p>	<p>Razume, da obstaja razlika med neodvisnimi in odvisnimi nalogami.</p> <p>Z nekaj podpore zna prepoznati, katere naloge dela neodvisno in kdaj potrebuje pomoč.</p> <p>Z nekaj podpore lahko oseba ugotovi, kaj mora storiti, ali se naučiti, da postane bolj neodvisna.</p> <p>Z nekaj podporo oseba ve, da se mora naučiti nalogo opraviti neodvisno in da mora biti naloga opravljena kvalitetno in pravočasno.</p>
--	--	---	--

www.eqfmeetsecvet.eu

REFERENCE:

CEDEFOP: European guidelines for validating non-formal and informal learning. Luxembourg 2009.

CEDEFOP: <http://www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/projects/national-qualifications-frameworks>, z dne 15.10.2015

EQF meets ECVET. Priročnik 1. Oktober 2015.

ECVET načela: <http://www.ecvet-info.de/de/249.php>.

ECVET pilotni projekti: <http://nplll.nl/ecvet-pilots-en>, z dne 15.10.2015.

Handbuch für die Zuordnung von formalen Qualifikationen zum Nationalen Qualifikationsrahmen (NQR) – Kriterien. Hrsg.: Nationale Koordinierungsstelle für den NQR in Österreich (NKS) c/o Nationalagentur Lebenslanges Lernen, OeAD (Österreichische Austauschdienst)-Gesellschaft mit beschränkter Haftung – Austrian Agency for International Cooperation in Education and Research (OeAD-GmbH). Wien 2011.

Konvencija ZN o pravicah invalidov, 24. člen.

Luomi-Messerer, Karin & Markowitsch, Jörg (Eds.): VQTS model. A proposal for a structured description of work- related competences and their acquisition. 3s research laboratory, Vienna, 2006.

Priporočila delovne skupine strokovnjakov (samo v nemškem jeziku): Empfehlungen der Expertenarbeitsgruppe zur Zuordnung von Ergebnissen nicht-formalen Lernens zum Deutschen Qualifikationsrahmen (DQR) an den Arbeitskreis „Deutscher Qualifikationsrahmen“, z dne 27.02.2014.
http://www.dvv-vhs.de/uploads/media/31AK_DQR_15_03_19_TOP5_Empfehlungen_AG_nicht-formales_Lernen_f%C3%BCr_AK_DQR.pdf, z dne 08.10.2015

Recommendation of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 on the establishment of the European Qualifications Framework for lifelong learning: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:111:0001:0007:DE:PDF>

Tritscher-Archan, Sabine: ECVET. Let's go Europe! Leitfaden zur Anwendung von ECVET im Rahmen von Mobilitäten in der beruflichen Bildung. Bundesministerium für Unterricht, Kunst und Kultur. Wien, 2012.

Zürcher, R.: Lernergebnisorientierung in der Erwachsenenbildung. Begriffe Konzepte Fragestellungen.
Reinhard Zürcher mit Unterstützung der Mitglieder der Arbeitsgruppe der Strategieguppe Korridor 2: Sonja Lengauer, Judith Proinger, Peter Schlögl und Martina Zach. Bundesministerium für Unterricht, Kunst und Kultur. Wien, 2012

Slike:

EOK kot kovinski okvir. Iz predstavitve EOK in NOK – Idee und Ziele der Europäischen Kommission. Karl Andrew Müllner, Nationale Koordinierungsstelle für den NQR in Österreich (NKS) - Gleisdorf, september 2011

KONTAKTI

Chance B – Holding GmbH

Kontaktna oseba: Marion Bock

Naslov: Franz-Josef-Strasse 3, 8200 Gleisdorf, Avstrija

Tel.: +43 3112 4911 0

E-naslov: marion.bock@chanceb.at, Spletna stran: www.chanceb.at

Varstveno delovni center POLŽ Maribor

Kontaktna oseba: Aleška Knaflič Cijan

Naslov: Park mladih 4, 2000 Maribor, Slovenija

Tel.: +386 2 320 86 50

E-naslov: vdc.polz@vdcpolz.si, Spletna stran: www.vdcpolz.si

FormAzione Co&So Network

Kontaktna oseba: Patrizia Giorio

Naslov: Via Val di Pesa 4, 50127 Firenze, Italija

Tel.: +39 055 4476026

E-naslov: giorio@formazione.net.eu, Spletna stran: www.formazione.net.eu

Chiemgau-Lebenshilfe-Werkstätten GmbH

Kontaktna oseba: Marlies Krumböhrmer

Naslov: Bodelschwinghstrasse 2, 83301 Traunreut, Nemčija

Tel.: +49 8669-86134-304

E-naslov: marlies.krumboehmer@clw-traunreut.de, Spletna stran: www.clw-traunreut.de

Vytautas Magnus University

Kontaktna oseba: Vidmantas Tütlys

Naslov: Jonavos 66, 44244 Kaunas, Litva

Tel.: +370 37 327827

E-naslov: v.tutlys@smf.vdu.lt, Spletna stran: www.vdu.lt

EASPD

Kontaktna oseba: Sonia Staskowiak

Naslov: Oudergemselaan 63, 1040 Bruxelles, Belgija

Tel.: +32 2 282 4617

E-naslov: sonia.staskowiak@easpd.eu, Spletna stran: www.easpd.eu

Zvezno ministrstvo za izobraževanje in socialne zadeve, Avstrija

Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje, Slovenija

Regione Toscana - Settore Formazione e Orientamento, Italija



PROJEKT JE FINANCIRAN S POMOČJO EVROPSKE KOMISIJE IN AVSTRIJSKEGA ZVEZNEGA MINISTRSTVA ZA IZOBRAŽEVANJE IN SOCIALNE ZADEVE.

PUBLIKACIJA ODRAŽA LE STALIŠČA AVTORJA, EVROPSKA KOMISIJA NI ODGOVORNA ZA NOBENE INFORMACIJE, NAVEDENE V PUBLIKACIJI.